

PORGaZeen 53

Úvodníky aneb D vs F

Milé děti,

jsem velmi poctěn tím, že jsem byl zrovna já vybrán k napsání úvodníku do nejoblíbenějšího plátku libeňské pobočky obecně prospěšného gigantu PORG. V tomto čísle se dozvíte celou řadu šokujících odhalení. Třeba to, že jsme jeli na nechutně předraženou školu v přírodě, a proto David Roesel podal na vedení školy žalobu k ústavnímu soudu. Nicméně podle expertů a Matěje Jungwirtha má tato stížnost jen pramalou šanci na úspěch. Dále si můžete přečíst ohlasy z tradičního primánsko-septimánského výjezdu do Kosova nebo manuál k přežití ve francouzském Aurillacu.

Kam se hrabe PORG? Do uhelných dolů. A Ivan Martin Jirous? Na stěnu. A co taková Andrea Čapková? I to se dozvíte z našeho vydání!

A bude toho mnohem víc! Třeba pohled průměrného českého ateisty na katolickou bohoslužbu, článek glorifikující kopanou, článek glorifikující PORG TV, zpěv k Bočanovým narozeninám, povídka o Pavlu Fojtíkovi, nějaký nesmysl v němčině atd.

Přeji krásné chvíle strávené čtením našeho časopisu a mnoho optimismu do dalších dnů, měsíců a roků.

Dominik Obruča, oktáva

Přátelé,

jsem velmi poctěn tím, že jsem byl pro jednou vybrán k napsání úvodníku. Jak je tento časopis dokonalý a co všechno se v něm dočtete, píše každý druhý. Pro to bych rád tento úvodník napsal v poněkud depresivnějším stylu.

Redakce nám stárne! Naše stará esa pomalu odcházejí! Mají stále méně a méně času na psaní svých úžasných článků. Zároveň náš milí sazeč přestává stíhat neúprosné tempo zbytku redakce. Je tolik článků, které se nestihly napsat a skončily v propadlišti dějin. Třeba takový článek „Den s Bočanem“ si nikdo nikdy nepřečte. Nebo krátké texty od prvních PORGánů. Dominikův článek „Nenasytí bagři“, Jakubovo „Jak jsem páčil fotky mých starých lásek“, Frantovo „Nejlepší způsob sebevraždy“, Honzovo „Ostrava není Stodolní mezi dvěma šachtami“, Klářino „Proč?“ a mnoho dalšího.

A pokud už pomalu odchází většina z nás z PORGu, tak kdo ty články napíše? Kdo Porgazeen nasází? Kdo udrží jeho dokonalý design a bude schopný se alespoň částečně vyrovnat dosavadnímu sazeči? Co přijde po nás? Potopa?! Nic? Kdo se postará o naše dítě?! Kdo ho bude krmit slovy?!! KDO Z VÁS?!!! Kdo za nás uroní slzu?

František Křapka, oktáva

PORGazeen 53: časopis vydávaný studenty PORGu Libeň.

Redakce: Jan Kaczor, Nora Behová, Jakub Kurnas, František Křapka, Dominik Obruča, Klára Hutková, Martin Valášek, Bětka Kovandová, Theodora Voráčková, Noemi Krausová, Nikolas Petrov. **Šéfredaktor:** Jakub Kurnas **Sazba, grafická úprava:** František Křapka, Jakub Kurnas **Ochranný dohled:** Martin Valášek **Ilustrace, foto:** František Křapka, Vadim Petrov, Klára Hutková, Tomáš Staněk **Tisk:** Anti Intellectual Conspiracy **Adresa:** PORGazeen, Lindnerova 3, Praha VIII – Libeň, 180 00. **Y-mejl:** porgazeen@gmail.com. Vyžádané i nevyžádané, neanonymní příspěvky jsou vždy vítány třemi kybernetickými pštrosy a jedním pruhovaným hrochem z jiné dimenze na y-mejlu redakce či kteréhokoliv redaktora! Žijeme v moderní době, takže vše pouze elektronicky! **Cena:** 30 Kč PORGazeen 53 vyšel v prosinci 2010 v nákladu 200 výtisků. Rovněž tento Porgazeen, který si zajistíte nepřečtete pouze vy, ale taky vaši rodiče, děti, kamarádi, kolegové, domácí mazlíčci, domácí plyšová mazlíčci a snad i tety z osmadvacátého kolena, vychází díky velkorysé finanční podpoře **Eduarda Huliciuse**, studenta PORGu v letech 1992–2000. Skládáme hlubokou (a to ještě více hlubokou než v PORGazeenu 52) poklonu a uctivě děkujeme.

Střípky ze zahraničí sesbírané na Facebooku

1 month in the US, 5 more to go * A neboj se těm cizincům tam říct, že ti maj dneska popřát a dát pusinky na obě tváře. * povinna hodinka a pul uceni. pak svacina a pak dalsi hodinka a pul. * Prag Prag Prag Prag Prag Ich liebe dich * Dopis od Tebe je ta nejvic uzasna vec! * Is the theatre tonight in uniforms? * Ok, tak se tu asi mějte. Za půl roku jsem zpět. * Doba-lino. Zitra hezky vstat a pak jiz na dlouhou cestu do zeme, kde nebudu rozumet. * starbucks's closed, let's move to McDonal-d's * s francouzstinou je to jako s kourenim – i pasivne skodi... * My school, my castle. Literally. * Ach, má krásná milovaná TEPLÁ Praho, proč já Tě jen opustila kvůli oné STUDENÉ díře jménem Anglie? * homecoming! * Š.K. si prave uvedomil, ze od zacatku pobytu tady jeste ani jednou nevidel svyho spolubydlicihio čistit si zuby... * 19 hours left * Steak k snídani? Awesome. * az budes mit skype, tak mi napis svuj nick * Na porganskej samozrejme neodpovida * czech republic : scotland – 1:0. Yes! * zatazeny telocvik cislo dve * Hey. Nějak jsem tě už až moc dlouho neviděla :/ * vy mate v lucemburku more? :D * Po dvou tydnech mohu, az na vyjimky, potvdit to, co se traduje o povestne krase anglicanek... * ach mi mili prazsti pratele, jiz se mi po vas styska. * a ne, ještě jsem nikoho nezbouchl!

* kouknul jsem na fyziku, co se probírá doma, řek jsem si, že ok, že trojku nějak uhraju * zabít anglickej internet! * maybe I should be leaving. * tak dneska se mě zeptali jestli jsem jako výměnnej student z mexika... * ja chci do kafecka! * Ach, zlatej gregorianskej choral... * MF DNES: „Mladí Češi nemají v Evropě v pití alkoholu konkurenci“ * ...Buzerplac... Uz vim, proc tomu tak rikaj... * Ja se ti tu snazim napsat a ty se desetkrat za minutu odhlasis a prihlasis! * Hodinu jsem nadával v češtině vsem, který okolo mě stáli a ptali se mě na nějaký přiblblý otázky. * nemcina je fakt strasnej jazyk. i takovy hezky slovo jako vassen (anglicky nebo francouzsky je to hezky passion) se rekne osklive.. * 8 days. * AH is sitting in Starbucks, loving her new Apple MacBook, loving U.S. just happy! * drž se a dávej vědět, myslíme na tebe :) * nadešla ta chvíle, kdy jsem se mohl pochlubit, že umím ódu na radost v originále bezchybně přezpívat! * Prends Fučiko avec toi :) * Leaving on a jet plane – 11 hours 45 minutes 10 seconds * Všichni jsme se museli schovat do skříně a zůstat tam 15 minut. * VS je ještě pořád přesvědčená o tom, že studium ve Francii byl dobrej nápad... * Bye bye Praha... Mission Edinburgh begins * Jedina nevyhoda je, ze tady nejdou psat hacky a carky... * S dnešním úsvitem se mě koneč-

ně zbavíte. * facebook. makes me homesick * Your measure is not found in how much time you have on this earth but what you

Obsah

Úvodníky aneb D vs F ...2
Střípky ze zahraničí ...2
Oktavánské blábolení ...3
Stalo se ...3
BĚSTVINA 2.–5. 9. 2010 ...4
Vzdělání hned vedle továren ...5
První DOD PORGu Ostrava ...6
PORG je „prostě fajn“7
Magora na stěnu ...11
Pec za pět ...11
Co ty na to? ...12
Student se ptá, vedení odpovídá ...13
„Měly jsme strach o život“ ...14
Oslavný zpěv k Bočanovým narozeninám ...16
Krapet nasavrcké poetiky ...16
Zmrtvýchvstání Echa ...16
Nejsme HBO, jsme PORG TV! ...17
Státní maturity dostávají fyzickou podobu ...18
Volby ...18
Kosovo explorin ...19
Praha – město motoristů ...21
Je to jenom sport? ...22
Neznaboh na mši ...22
Neodsuzujte je tak tvrdě ...23
Jak Fojtík unikl zkoušení ...24
Na pouti ...25
Všude jinde, jen ne spolu ...25
Tipy pro přežití v Aurillacu ...27
Psí vinobraní ...28
Weather's deadly joke ...29
Was ist passiert ...29
Perly + komix ...30

Oktavánské blábolení

Přátelé,
jsou jen dvě věci na světě, o kterých nelze pochybovat. Těmi jsou malá násobilka a výroky Jiřího Münicha. Tento tvor neustále produkuje myšlenky největších filosofů. Ano, známe je, víme, co byli zač. Ti filosofové, ne myšlenky. A přiznáme se, že v nich nenalzáme takové kouzlo, hodnotu, jež je jim připisována. Hnuší se nám. Chováme k nim prudkou zášť. **Ačkoliv nám vlastně nic až tak zlého neudělali. Oni to ti primánci mysleli jako dobrou legraci a nedokázali plně docenit hodnotu Clairina kabátu.** Její kreace dokáže ocenit málo PORGánů. Sice stále ustupuje móda ošoupaných džínů a batikovaných trik, umělohmotné čepice a norkové kabáty ještě nesneseme. Snad jediný, kdo to dokáže hodnotně docenit, je Zuzka, **protože stojí o klasický a tradiční maturitní ples, takový, jaký sama měla. Proto je schopna věnovat diskusím o tablu a šerpách celé hodiny, na rozdíl od zbytku třídy.** Podíl na organizaci maturitního plesu vsutku není u všech stejný. Skoro mám pocit, že všichni, co nejsou ve výboru, čekají, co jim bude předloženo, a sami zrovna dvakrát aktivní nejsou. **Když srovnám PORG s jinými středními školami v ČR, zjistím, že naší drahé škole naprosto chybí jakékoliv volnočasové aktivity. Po srovnání se zahraničními školami zjistíme, že na PORGu se vlastně nic neděje.** Žádné sportovní akce, žádné koncerty, jenom pivo a cigára. Ale to nevadí. Vždy lze najít něco pozitivního. **A vlastně, i když to nelze, nevadí to. Z negativních věcí se přeci můžeme poučit, něco si z toho vzít.** Na PORGu si člověk také může vzít peníze z ČUVUNu, pár součástek pro svůj počítač, cizí boty ze skříněk, mýdlo, radioaktivní voňavé kostky z pisoárů nebo třeba učebnice spolužáků. **Na ty přijde, až nám zase dojde toaletní papír. Zatím jim je necháme k užívání, aby moc neřvali,** a taky aby pod lavicí nečetli Respekt, nepojídali sušenky a nehráli v hodině dějepisu na kytaru, což nedávno udělal Jáchym. **Ten poslední dobou také notně zlenivěl, protože za celé podzimní prázdniny neudělal ani jeden shyb. Přesto se společnými silami pomalu, ale jistě blížíme k vrcholu Mt. Everestu.** Začíná řídnout vzduch, a proto se zastavujeme na krátký odpočinek u okraje ledového pole. Již zde odpočívá skupina značně zplihlých Rusů. Dáváme se do řeči, a v tu chvíli se změní rovnováha sil, sněhová návěj, na které seděli, se odlomí, a pak už je jen sledujeme mizet za spodní hranou ledové stráně. **Tučňáci takto putují každý rok, aby se rozmnožili a přesunuli se do míst, kde najdou více potravy. Mezi nimi je i námi sledovaný tučňák Arnošt, kterému zbývají čtyři dny života, než ho sní lední medvěd.**

Oktáva

Stalo se

Další školní rok, další Porgazeen! * Oslava 20 let Porgu by ušla, nebýt předraženého cateringu. * Stateční J.H. a J.V. se odvážně vetřeli do „VIP zóny“ napěchované jídlem, následování davem hladových PORGánů, kteří sežrali, co se dalo, včetně jednoho z hadů D.T. Tak aspoň praví legenda. * Noví primánci — zase o něco drzejší. * Sexta prázdná, septima polo (no zas tolik jich pryč není, ale líp to zní). * Běstvina precizně zorganizována, tentokrát jako vojenský výcvikový tábor. Nechyběl ani skvostný apokalyptický výbuch. * Státní maturity? Ne, díky. * Třídní výlet oktávy kupodivu neskončil utonutím několika studentů v noční Vltavě na Slapech. * E.H. na kriminálce * Už tu byli Němci i Francouzi. * Francouzi si užívají země bez zákonů. * Němci kradou v Kafěčku lahvičky * Pec byla fakt pecka! * Na kuřplace inspirace. * Oktaváni koseni — koleno 2x, ruka 2x, co přijde dál? * Fotbal zabíjí. * JOU * BHC odhalil mnohé, přátelé. * Pan Sklenička byl zostuzen a jeho čest pošlapána, na facebooku má nicméně hodně nových přátel. * J.S. se údajně dal na modelování dřevěných letadýlek, myslí si T.K. * Když máte nafukovací balónek, pár lavic a hodně volných hodin, dá se toho sofistikovaně využít. * GG vládne. * Kvarta vyhrává ve fotbale, J.V. zraněn (zase). * Generálka státních maturit? Hohoho * Čtyři noví porgáni, co s nimi? Chodit, zpívat nebo oslavovat? * Malí lidé, velké šprýmy. * Letní sníh si hopsá po DAMU. * Knihovna bankrotuje. * Po dlouhé době zase filmovka. * Zatímco příznivci Hvězdných válek, mezi nimi i SW-fanatik O.M., vydrželi až do samého rána, Ingmar Bergman odrovnal své příznivce již kolem čtvrté. *

A teď to, co vás nejvíc zajímá: kdo s kým??

Již klasicky, pořád (a napořád?) BM + VK, IR + DČ, NV + DH, MJ + NB, KB + EJ, AL + JŠ, AV + MP Ani ex-oktaváni ještě neopustili porgánské pole působnosti, a to máme ŠP + ŠK, VM + VW, BK + MM, AMK + HH, AE + JK, TS + FK, AČ + MN.

I něco nového se nám urodilo, pozor na to! Nenápadně, ale přeci BH + PH. (Pak ale znovu nenápadně a už ne). Největším hitem švp jistě EM + DB, dále třeba KK+JM, FM + TB či jistě zdroje tvrdí VH + JV. A samozřejmě také trio JK + HH/TV.

A co mají společného BH, JJ, TS, AZ, EH, FF (a možná i jiní)? Spočinuli v náručí někoho „zvenčí“.

Pod čarou: MČ (ex) + MILFka + tripl hůpr.

N.K., N.P.

BĚŠTVINA 2.–5. 9. 2010

Každý student primy dostal dopis z ministerstva obrany: *Všem osobám v ochranném programu Ingeria. Kvůli důvodným podezřením, že v průběhu několika dní dojde k nepřátelskému útoku v oblasti Vašeho bydliště, tedy v oblasti Prahy a přilehlého okolí, budete evakuován(a) do dostatečně vzdáleného dočasného stanoviště. Dostavte se proto 2. 9. 2010 ve 14 hodin SEČ do ulice Kandertova (před odjezdem můžete vyčkat v blízké budově Prvního obnoveného reálného gymnázia), odkud budete dopraveni vysoce střeženým autobusem na místo určení, které nemůže být z bezpečnostních důvodů v tomto dopise zmíněno. Ze stejných důvodů Vás musíme důrazně upozornit na nutnost uchování místa odjezdu v tajnosti.*

O Vaši bezpečnost se bude starat speciální jednotka Armády ČR, která bude mít k dispozici i těžkou vojenskou techniku. Během pobytu v ochranném zařízení budete povinen(a) řídit se jejich rozkazy. Dále bude přítomen tým vědeckých odborníků a civilních sociálních pracovníků. Společně s vojáky budou zajišťovat Váš denní program, cvičit Vás v sebeobraně a v přežití v krizových situacích a budou rozvíjet Vaše dovednosti a intelekt.

PRVNÍ DEN

Přijeli jsme asi v 17 hodin. Po příjezdu byl nástup a rozdělení na chatky. Na každé chatce byly tři palandy, dvě skříně, stůl a čtyři židle. Odpoledne jsme hráli seznamovací hry. Potom si každý snědl svoji svačinu jako večeři. Po vlastní večeři bylo rozdělování do týmů – šturm komando Štěk, mírové jednotky OSN a pancerní divizion Murdok. Po rozdělení si každý tým vyrobil vlajku. Když byli všichni hotoví, vyráběli jsme koule. Vždycky se zmačkaly noviny do koule a potom jsme je olepili izolepou. A šli spát. Asi tak ve 21:45 začala houkat siréna. Venku něco hořelo a potom byla velká rána, která měla symbolizovat výbuch.

DRUHÝ DEN

Budíček v 8. Hned potom byla rozcvička. Po rozcvičce byla snídaně, dostali jsme vánočku s marmeládou. Když jsme dojedli, šli jsme na nástup. Tam nám oznámili, že budeme v týmech vyrábět filtrační stroj. Proč? Kvůli tomu, že prý po včerejší bombě je vzduch znečištěný a že ho musíme vyčistit... Vydali jsme se do vesnice Běštšina. Od obyvatel jsme vyprosili staré „krámy“, které už nepotřebovali. Poté jsme se vrátili do tábora a začali vyrábět filtrační stroj. K obědu bylo kuře na paprice. Pak následoval polední klid. A po klidu jsme hráli hru. Hodně na běhání. Byli 3 trasy, v každé 5 bran. U každé brány někdo byl. Měl vymyšlenou barvu. Každý si na startu vzal 1 lísteček určité barvy a otevíral bránu ostatním, ale tam i zpátky se brána musela otevírat. Takže ten, kdo byl první, se hodně naběhal. Za poslední bránou měl být nějaký stroj, ale nebyl. Až v tom třetím. Ale to třetí kolo bylo ještě těžší, protože se co dvě minuty měnily barvy lístečků. Když se dohrála hra, byl volný program. Většina lidí hrála vybiku. Po večeři jsme hráli hry. A potom jsme šli spát. Chvilku poté unesli septimáni (ve skutečnosti proradní oktáváni – pozn. redakce) Petru. My jsme museli vstát a jít ji „vysvobodit“. Taky jsme jim museli „odtlačit“ auto, my jsme vždycky zatlačili a oni popojeli. Pak už konečně spát.

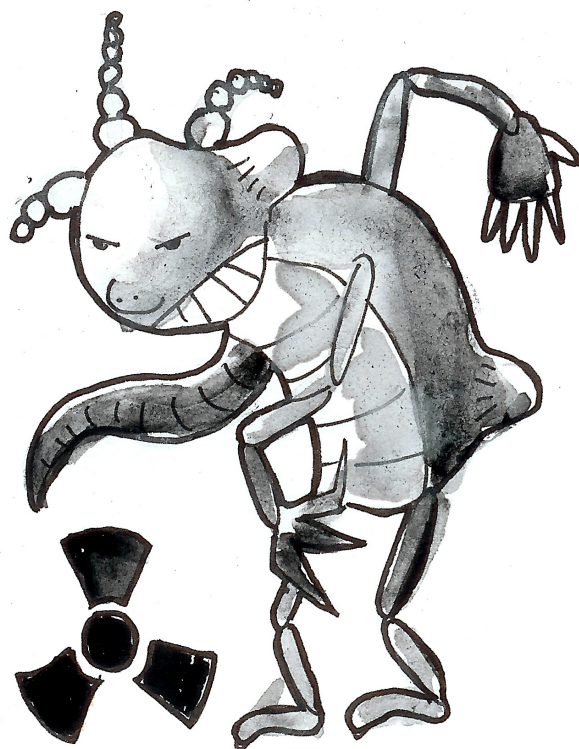
TŘETÍ DEN

Ráno jako vždy rozcvička a pak snídaně. V 10 začala dopolední hra. Každý tým měl svoje stanoviště a v něm svou vlajku. Úkolem ostatních týmů bylo vlajku ukrást. Byla tu taky stanoviště, kde vždycky někdo seděl a měl lístky. Každý tým měl svou barvu. Jeden hráč došel na stanoviště a řekl barvu svého týmu a člověk, který tam seděl, si to napsal. Když tam byl lístek jednu minutu a nikdo z jiného týmu ho nevyměnil, dostal určitý tým bod. Po hře byl oběd a polední klid. Odpoledne nějakí mimozemšťani odnesli nějaké septimány. My jsme je šli hledat. Šli jsme podle takové značky. Byl to nějaký sliz a podle našich vědců byl radioaktivní (tj. že když se ho někdo dotkne, tak mu naroste třetí noha, nebo něco jiného). K septimánům jsme nedošli. Po večeři byla bojovka. Šli jsme v noci okolo tábora a septimáni nás strašili. Na konci byl „zárodek“ mimozemšťanů. Ten jsme museli donést do tábora a jít spát.

ČTVRTÝ DEN

Budíček byl v 7. Rychle jsme si zabalili a šli na snídani. Asi v 9 přijel autobus a v 9:30 jsme odjžděli do Prahy.

Klára Šimonová, prima

Vzdělání hned vedle továren

(Krátký exkurz do míst, kde bude za rok otevřena nová odnož PORGu)

V pátek 15. října, tedy den následující po dni otevřených dveří PORGu Ostrava, se vydáváme na průzkum do Vítkovic, městského obvodu na jižní straně Ostravy, kde se 1. září 2011 otevře nová pobočka PORGu. Z tramvaje číslo 2 vystupujeme na zastávce „Ředitelství Vítkovic“ a ocitáme se na nevzhledné a rušné ulici, na jejíž opačné straně stojí velký dům ze šedesátých let minulého století. V něm sídlí strojírenská společnost Vítkovice, jedna z největších firem v regionu.

Čtvrť barona Rothschilda

Čtvrť Vítkovice je neodmyslitelně spojena se strojírenským a hutnickým průmyslem. Již od roku 1828, kdy byla založena první huť, a hlavně pak od roku 1843, kdy se majitelem Vítkovických železáren stal Salomon Mayer Rothschild, docházelo k masivnímu rozvoji této čtvrti. Kromě fabrik však také vznikaly i obytné budovy, od vil pro majitele a ředitele, až po dělnické kolonie, a také veřejné budovy, jako kostely, školy, tělocvičny, hotely a mimo jiné i krásná budova radnice z roku 1902. To vše dohromady dodnes koexistuje ve fascinující symbióze – můžeme se vydat podél všelijak zkroucených trubek s kdivíjakým obsahem, vycházejících z jedné tovární budovy a položených na kovových konstrukcích nad ulicí, projdeme pod nimi třeba kolem staré měšťanské školy, zámku barona Rothschilda z roku 1847 a činžovních domů pro úředníky, za kterými se ony staré, rezavé trubky opět zanoří do další tovární budovy.

Celé je to krásné, má to atmosféru a vzhledem k tomu, že mnohé části této fabriky už dávno nefungují anebo jsou upraveny na moderní technologie, není ovzduší ve čtvrti zdaleka tak špatné, jako bylo třeba před třiceti lety. Za socialismu byl bohužel upřednostňován hlavně rozvoj průmyslu a na obyvatele a občanskou vybavenost se tolik nedbalo. Došlo k vysídlení velké části čtvrti a odstěhování původních obyvatel, na jejichž místo se často nastěhovali nepřizpůsobiví občané, převážně Romové. Po revoluci se začaly poměry zvolna měnit k lepšímu, na mnoha místech probíhají rekonstrukce a čtvrť opět získává své jméno.

Konec hokejistů

Od Ředitelství Vítkovic je to k budově PORGu nedařleko. Se starší paní, která nám ukazuje cestu, nakonec jdeme až k budově školy. Po cestě se rozpráví: „Jo, to je soukromá škola, teď to koupili. Předtím tam byla sportovní základka a chodili tam hokejisti, dělali tam nábor. Je to škoda, že se to zavřelo, teď místní děti musí jezdit někam úplně jinam. A taky tam byla nafukovací hala pro sport.“ Na dotaz, zdali do školy chodilo hodně místních, odpovídá: „To ani ne, tady už mladí s dětmi moc nebydlí, tady žijou většinou starší lidi, jako já. Na tu školu chodili spíše ti hokejisti, vždyť to byla sportovní škola, no a ti teď jezdí někam jinam, dál. Ale stejně je to škoda, že to ti Pražáci koupili, teď je nejbližší škola daleko.“

V budově PORGu, ležící na Rostislavově ulici, byla totiž až donedávna základní škola se sportovním zaměřením. Ta byla naplněna jen z necelých čtyřiceti procent, což byl důvod, proč ji městský obvod Vítkovice nabídl PORGu k odkupu za poměrně nízkou částku – 5,6 milionů korun. Podle Moravskoslezského Deníku byl prodej podmíněn tím, že do areálu investuje PORG alespoň 30 milionů korun. Přesto někteří rodiče dětí, kteří na ZŠ Rostislavova chodili, sepsali proti prodeji petici a jeden tatínek dokonce na jedná-

ní zastupitelstva hulákal: „Jste zmiže, ha-nební pancharti! A budete toho litovat!“ Jedním z hlavních argumentů rodičů bylo, že město do školy v minulosti investovalo dost peněz, a je tedy nevhodné se jí za tak nízkou cenu zbavovat. Budova byla nakonec prodána a Václav Klaus protesty pro Deník komentoval slovy: „Rušení školy, byť je naplněna z 20 procent, je emočně náročné a protestuje se vždycky, takže se to trochu dalo čekat.“ Ačkoliv je rušná Ruská ulice a dodnes fungující vítkovická stará ocelárna poměrně blízko, zde se nacházíme v klidné oblasti rodinných domků a vilek a hluk ulice sem nedolehne. Jako první vidíme vedlejší budovu, jejíž vchod vede do malé Holubovy ulice. Vypadá zachovalé, nedávno prošla rekonstrukcí a v budoucnu se v ní má nacházet základka. Cestou kolem plotu lze vidět do areálu. Ten je poměrně zanedbaný a zarostlý, je na něm velké sportovní hřiště a několik pingpongových stolů. Na druhé straně pozemku, za hřištěm, stojí poměrně ne-sourodá dvoupatrová budova z počátku gymnázium. Ve hře jsou dvě varianty přestavby této budovy – se vstupní aulou a bez ní – záleží na ceně. Celý areál je oplocen – na plotě visí výstražné cedulky „POZOR! Objekt strážěn psy“ a „Objekt strážěn D4 Security s. r. o.“ – a čeká jej kompletní rekonstrukce.

Z této strany opravdu téměř nelze poznat, že se nacházíme v rušné tovární čtvrti, jsme obklopeni ulicemi lemovanými rodinnými domky. Z jednoho vychází mladá slečna s pytlím na odpadky a na chvíli se zastavuje u dřevěné nástěnky stojící poblíž popelnice, kde visí předvolební plakáty Dělnické strany s fotkou lídra Tomáše Vandase, populisticky reagující na prodej školy.

Úřednický kruh, Krásné údolí

Jdeme-li dál podél plotu, dostáváme se k dnešnímu hlavnímu vchodu do školy. Branka je zamčená a chodníček vedoucí ke dveřím je pěkně obrostlý vzrostlými keři. Budova vypadá prázdně a ke zvonkům se nedá přes zamčenou bránu dostat. Pokračujeme-li po Rostislavově ulici, dojdeme na rušnou Štramberskou. Blok domů lemující protější stranu této ulice a zatočený do tvaru obráceného písmene J má pro Vítkovice typickou historii. „Kdysi se to tu jmenovalo ‚Beamtenering‘, a to byly domy postavené pro německé úředníky,“ vypráví devětasátiiletý inženýr Norbert Buček, vítkovický rodák německého původu. Po odsunu Němců po druhé světové válce se domy částečně vyprázdnily a postupně se do nich nastěhovali Romové, kvůli nimž odešla i velká část ostatních obyvatel. Mnohé z těchto historických budov z neomítnutého zdíva chátraly a ještě před několika lety to vypadalo, že mají své dny sečteny. Dnes je však majitelé rekonstruují a opět se z této části města stává dobrá adresa. „A tam, do té šedé budovy, jsem chodil čtyři roky, to byla německá obecná škola a učil tam můj strýc,“ říká pan Buček a ukazuje na budoucí PORG.

Na nároží „Beamteneringu“ se nachází večerka U Šraňků, možná budoucí obdoba našeho libeňského obchůdku. „Mladý Klaus to koupil a teď tam bude škola,“ ví o plánech PORGu paní ve večerce. Naproti obchodu se nachází legendární restaurace Schönthal, stará, původně židovská hospoda, jejíž název a umístění přežily Němce, komunisty i kapitalismus a která funguje dodnes. Na čepu Ostravar, polední menu za sedmdesát korun. Že by v budoucnu místní Ráj?

Dříve, než se po Ruské ulici vydáme na zastávku tramvaje, abychom protentokrát opustili ostravský PORG, musíme chvíli počkat, zrovna se zavřely závory přejezdu, vedoucího přes ulici. Vítkovice jsou totiž protkány sítí železnic, po kterých jezdí vlaky vozící materiál po jednotlivých částech továrny. Dráha protíná mnohé ulice, a tak se často stane, že musí auta nebo tramvaje počkat, než projede vlak. Jedna z těchto železničních vleček křížuje i Ruskou ulici poblíž PORGu. Již se otevírají vrata staré ocelárny a z nich vyjíždí lokomotiva, táhnoucí černý vagon nejspíše s horkou ocelí, aby projela obytnou částí a odvezla ocel do jiné části továrny ke zpracování...

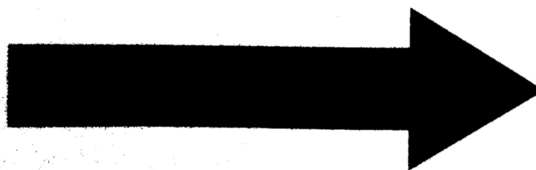
Honza Kaczor, oktáva

První DOD PORGu Ostrava

V samém centru Ostravy, poblíž Nové Radnice, se nachází budova Pedagogické fakulty Ostravské univerzity. Je čtvrtek 14. října 2010 podvečer a šipky s nápisem „Den otevřených dveří PORG Ostrava“ nás již od hlavního vchodu vedou do třetího patra této budovy, kde se v aule dnes koná informační setkání zájemců o studium, rodičů a jiné veřejnosti s vedením PORGu.

Do Ostravy jsme se na den otevřených dveří vypravili Pendolinem tři – pan řídící Klaus, pan Albrecht a já, jakožto zástupce PORGzeenu a také jako živoucí příklad člověka, který to již na naší škole dotáhl až do oktávy a chystá se letos maturovat, a také jako někdo, kdo dva roky studoval na ostravském státním gymnasiu a pak přešel na PORG. „Hlavně se nějak slušně oblečte,“ nabádal mě dva dny před odjezdem pan ředitel, abych nedělal PORGu ostudu. Do Pardubic se s námi ještě svezl redaktor MF Dnes, který dělal s panem ředitelem rozhovor. Téma se točilo kolem PORGu, školství i nové funkce Václava Klause – poradce ministra školství. Stojí za přečtení, vyšel ve vydání Mladé fronty v sobotu 16. října.

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

PORG OSTRAVA

Jízdenka zadarmo

Důvod, proč se DOD koná na univerzitě a nikoliv ve škole samotné, je nasnadě – budova PORGu Ostrava prochází v současné době rekonstrukcí, a tak bylo potřeba nalézt jiné prostory. Aula je menší sál s vyvýšeným pódium, na kterém stojí stůl, tři židle a píáno. Nad ním visí promítací plátno se zobrazeným webem PORGu. Pod pódium stojí hlouček seriózně oděných lidí, z nichž jsou mi známí pouze Václav Klaus a Petr Albrecht. Je cítit lehká nervozita a očekávání, jak to dnes dopadne, sál se postupně plní a já jsem, vzhledem ke svému pochroumanému kolenu, usazen na prominentní místo na židli na pódiu. Kolem půl šesté je v sále asi sto lidí, převážně dospělých párů, někdy doplněných také jedním či dvěma dětmi ve věku žáků základní školy, a show může začít. Jako první se představují všichni přítomní zaměstnanci. Za ostravskou pobočku je to paní ředitelka Dagmar Dluhošová, tři budoucí učitelky a jeden učitel. „Už je nás více, ale ostatní ještě nechtějí přijít o vánoční prémie na svých současných školách, takže jejich jména zveřejníme až později,“ vysvětluje Václav Klaus. Ten se pak chápe slova a mluví o PORGu. Hned ze začátku zmiňuje, že nejlepší způsob, jak naši školu poznat, je navštívit reálné vyučování v Praze. „Každému zájemci, který se přijede podívat, dáme voucher na jízdenku z Prahy do Ostravy a zpět,“ činí Klaus rodičům nabídku. Následuje promítání fotek

z Nového PORGu, většinou ve stylu „smějí se děti v laboratoři“ nebo „veselé děti na školním hřišti“, a výčet pozitiv naší školy tak, jak je vidí pan ředitel. Mimo jiné říká, že na naší škole učí dle jeho názoru „pět procent nejlepších učitelů“, a znovu opakuje, že opravdu nejvhodnějším způsobem, jak se přesvědčit o kvalitách našeho ústavu, je osobně navštívit jeden z PORGů v Praze.

Angličtina – zvládne to?

Pak už je prostor pro dotazy rodičů, ty se však sejdou jen dva, a tak je mi vstrčen do ruky mikrofon, abych také něco řekl. Poměrně vzletně mluvím o rozdílech mezi atmosférou na svém původním ostravském gymnáziu, kde nechyběly ab-

surdity typu zákaz blikajících propisek, zákaz chození po „učitelském schodišti“ či zákaz opouštět budovu školy během vyučování, a atmosférou u nás na PORGu, až je mi mikrofon opět sebrán. Následují další dotazy rodičů, kteří se pomalu osmělují a zapojují do debaty, týkající se většinou výuky jazyků, bilingvity školy a toho, zdali je v možnostech studenta přestupujícího z běžné české základky či běžného gymplu toto zvládnout. Prý by lidé, kteří budou úspěšní u přijímacích zkoušek, neměli mít větší problémy. Nakonec jsou všem přítomným rozdány výroční zprávy a přihlášky ke studiu a návštěvníci se odebírají tázat se jednotlivých představitelů školy na to, či ono. Celkově je ve vzduchu cítit, že většina přítomných ze setkání odchází s poměrně pozitivními dojmy a že mnozí z nich

skutečně své děti na PORG přihlásí. I na mne působí „DOD“ poměrně dobře, i když možná až trochu příliš seriózně a uhlazeně. Pakliže ale má být cílovou skupinou horní třída vzdělaných obyvatel Ostravy a okolí, je toto nejspíš nejlepší cesta, jak potenciální zájemce zaujmout. 25. listopadu, po plánované „rozsáhlé letákové akci“, o které se zmiňuje paní ředitelka Dluhošová, se má na stejném místě konat ještě jedno takovéto setkání. Předcházet mu má „ostravský den“ na Novém PORGu, kam budou pozváni již zapsaní zájemci.

Honza Kaczor, oktáva

PORG je „prostě fajn“ (Rozhovor s ředitelkou PORGu Ostrava)

Rozhovor s budoucí ředitelkou PORGu Ostrava Dagmar Dluhošovou se odehrál v ředitelně základní školy Ostrčilova. Paní Dluhošová, sympatická a rázná rodačka z Petřvaldu, vystudovala na Ostravské univerzitě učitelství, obor matematika a chemie, a již patnáct let je ředitelkou základní školy Ostrčilova v Moravské Ostravě. Vyučování dnes zrovna kvůli komunálním volbám končilo dříve, děti běžely ze školy domů, paní ředitelka uvařila čaj a rozpovídala se o připravované ostravské pobočce naší školy.

Jak jste se dostala k tomu, že budete dělat ředitelku ostravského PORGu?
Dostala jsem nabídku od pana Klause.

Přímo vy, osobně?
Ano, přímo já.

A víte, proč si vybral zrovna vás?
No, zřejmě proto, že škola, na které do dnes působím, je docela známá. Je to škola, která se dneska řadí mezi nejlepší základky v Ostravě. Nechci neskromně říct, že je úplně nejlepší.

Já jsem slyšel, že Ostrčilova je bilingvní základka. Je to tak?
Ta škola se dělí na dvě větve, jedna je klasická česká se vším všudy, a druhá je bilingvní. Vždy v jednom ročníku otevíráme jednu bilingvní třídu, kde se děti vyučují česko-anglicky.

Máte zde také rodilé mluvčí?

My jsme samozřejmě státní škola, která nemůže disponovat školním, ale rodilé mluvčí máme. Nejsou to ale naši zaměstnanci, já si je „půjčuji“ z jazykových agentur. To mě vyjde levněji, protože to jsou rodilí mluvčí, kteří odpoledne učí kurzy a dopoledne jsou u nás.

Proč jste se tedy rozhodla skončit zde a jít na PORG?

Já jsem tady už patnáct let a myslím si, že jsem této škole řekla hodně. Takovou třešničkou na dortu byly ty bilingvní třídy. Mám pocit, že moje další působení už by bylo jenom o přístavbách, dostavbách, změně atd., ale myšlenkově už jsem vyčerpala vše, co jsem chtěla této škole říci.

A není vám to ani trochu líto, že ji opouštíte?
Už ne (smích).

Rodič není taxikář

Co vás zaujalo na PORGu natolik, že jste se rozhodla do toho jít?

Jednak už nějaký ten pátek ve školství jsem, takže vím, jaká škola PORG je. Věděla jsem o ní ale jenom z doslechu, z článků a z webůvek. Potom jsem se byla podívat na oba dva PORGy a pochopila jsem do detailů, o čem PORG je. Mě naprosto fascinovala příjemná atmosféra, která tam je. Příjemní lidé, příjemní učitelé, prostě fajn.

Takže atmosféra je to, co vás zaujalo nejvíce?

Atmosféra, učební plány a vše, co je s tím spojené. Nastudovala jsem si know-how téhle školy a osobně jsem to jela dokouknout, a to celé mě zaujalo. Myslím si, že i pan ředitel Klaus to dělá hodně dobře. Máme podobné názory a podobný styl. Když pracujeme pro školu, tak jsme takoví srdcaři. Není to jen „úřední povolání“, dává se tomu všecko možné.

Myslíte si, že se dá atmosféra a všechno přenést z PORGů v Praze do ostravského PORGu?

Samozřejmě že budeme přenášet know-how, budeme přenášet učební plány, budeme přenášet cokoli, ale atmosféru si musíme udělat sami. Myslím si, že i ve výběru učitelů mám velmi podobný styl, jako je na PORGu. I v této škole, i když je to gigant...

...jak je velká?

Máme osm set padesát žáků, máme i mateřskou školu a sto zaměstnanců, takže je to velká firma. Ale i tady se podařilo

vytvořit dobrou atmosféru. Čím je škola menší, tím je to lepší.

Jak bude velký PORG Ostrava?

V každém ročníku základky bude otevřena jedna třída po 18 žácích a v každém ročníku víceletého gymnázia jedna třída po 24 studentech. Když to spočteme, je to třináct tříd.

Budou se otvírat všechny třídy už od začátku?

Viděl jste včera tu vstupní debatu s rodiči. Náš případ je, že se tu všechno buduje od píky, takže čekáme, jaké budou přihlášky, a poté se rozhodneme. Naše optimistická ambice je, že otevřeme první až pátou třídu na základce a primu a sekundu.

Takže jako když se otvíral Nový PORG. Bude to tak, že i ti, kteří se budou hlásit do tercie až kvinty, budou muset nekompromisně projít přijímačkami, třeba z angličtiny?

To je taky to, co se mi líbí na PORGu. Nechci to úplně zobecnit, ale často na soukromých středních školách platí „zaplatíš a studuješ“, zatímco na PORGu funguje, že zaplatíš, studuješ, ale předtím, než se to všechno stane, musíš prokázat, že na to máš.

Když se budou hlásit lidi třeba do primy až kvinty, přijme se jich tam spíše víc, i těch, kteří nebudou mít takové znalosti angličtiny, a pak se bude před-

pokládat, že to nějak doženou? Nebo se tam naopak budou přijímat jenom ti, kteří už ony velmi dobré znalosti angličtiny mají, a pokud se nepřijme dost lidí, tak se třída neotevře?

Samozřejmě že druhá varianta je správná, a my jsme se včera s panem Klausem bavili o tom, že jsme připraveni zvážit i možnost, že by třídy pak nebyly plné. Nechceme naplňovat strop za každou cenu.

Jakou má PORG Ostrava šanci najít tolik lidí, kteří budou ochotni dát své dítě na soukromou školu a platit školné?

Jsem přesvědčena, že škola tohoto typu v Ostravě chybí. Chybí škola, kde si rodič plně uvědomuje, co je jeho prioritou – jestli si koupit auták, nebo spíše dát peníze do vzdělání dítěte. Ostrava a okolí, a zde musíme opravdu mluvit o Ostravě a okolí, má rodiny, které si priority uvědomují. I kdyby ostravský PORG neměl v prvním roce tolik studentů, měl by velice rychle nastartovat vlastní „reklamní kampaň“ o úrovni, o atmosféře atd., aby se lidé přesvědčili, že je to opravdu kvalitní škola. Myslím si, že má šanci. Poskytuje věci, které na ostatních soukromých školách nejsou. Přidanou hodnotou jsou například kroužky.

Tam budou i odpolední kroužky?

Přesně tak. Naprosto perfektní je slogan, že rodič není taxikář. Já to zažívám tady, kdy dítě je u nás do půl třetí, potom ho

rychle rodič naloží do auta, veze jedno dítě do lidušky, druhé na výtvarku, a když to první dítě skončí, tak pro něj zase jede atd. Matka, která je zaměstnaná, musí šílet, protože než všechny děti rozveze a zase svezí, a než projede všemi zácpami, které tu jsou, musí být úplně vyřízená. Základka na PORGu je výjimečná tím, že nabízí velkou řadu odpoledních aktivit.

Co to bude?

Dneska neumím přesně říct co, ale jsou oblasti, které by se měly pokrýt. Oblast hudební, výtvarná, jazyková, sportovní a nějaká všehochuť. Nabídka by měla být pestrá, personálně dobře podložená a rodiče by měli mít velkou škálu možností, aby si mohli vybrat pro dítě to, co je pro něj nejlepší.

Takže to může být jako na amerických školách, kde žáci nejenže se dopoledne učí, ale také tam odpoledne tráví čas v kroužcích.

Je to zaprvé komfort pro rodiče, že přivezou dítě na půl devátou a pak si ho odvezou já nevím v kolik. Nemusí kroužky shánět po různých institucích a ještě za ně platit, u nás kroužky budou v rámci školného. Taky samozřejmě se musí budova provozovat a ekonomicky využívat. Proč by odpoledne měla být prázdná, potulovali by se po ní jen kan-toři a neměla by být k dispozici dětem?

Osmdesát životopisů

Jaké byly zatím ohlasy na plánované otevření PORGu v Ostravě?

My máme dvě věci, jednak databázi budoucích žáků a studentů, která se naplňuje, a jednak fakticky podané přihlášky, kterých je k dnešnímu dni jedenáct. Teď je období, kdy budou přihlášky chodit, protože lidé čekali, co se dozví na dni otevřených dveří. Naplňuje se taky databáze zájemců, velká část z těchto lidí byla určitě včera na tom setkání.

Co na tom nejvíce lidi zaujme? Kroužky, angličtina nebo něco jiného?

Celý komplex nabídky. Pro rodiče, jejichž děti dnes nenavštěvují anglickou školu, je tahounem angličtina, o které jsme dneska všichni přesvědčeni jako o nutnosti. Přidaná hodnota kroužků atd. jen umocňuje jejich chtění.

Nad čím naopak nejvíce váhají?

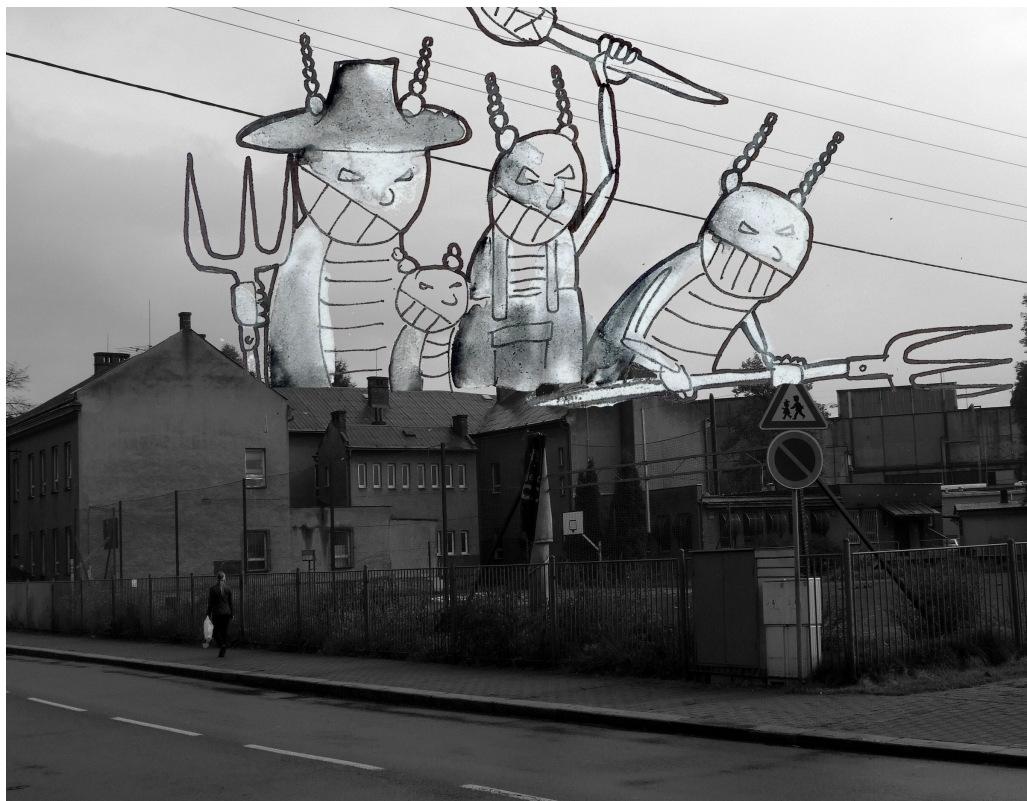
Školné je zde nižší, než má Praha, ale přesto je to 87 tisíc. Je to o prioritách, jestli si rodina nastaví, že vzdělání dítěte je prioritou a dají do něj peníze, nebo jestli pojedou na dovolenou, koupí si auto nebo tak. Jsou samozřejmě rodiny, které jsou příjmově nízkoprahové, a ty si mohou požádat o sociální stipendium. Balík stipendií ale není nekonečný. Samozřejmě že váhají, ale tady PORGu nestojí jako alternativa žádná státní škola. Neberu ty bilingvy, ale ty taky nejsou obdoba PORGu, mají trochu jiný systém výuky. Jinak tady nic není – je zde soukromá škola Monty School, na které je školné třeba 120 tisíc, a nemyslím si, že by se kvalitou mohla rovnat PORGu. PORG má historii, má propracovaný hodnotící systém, který považují za skvělý...

Myslíte známkování od desítky do jedničky?

No vůbec, že to tam funguje, že se dítě neotestuje, jak přijde, a nevyplivne u maturity. Během studia se sleduje jeho vývoj, jeho portfolio, jeho růst, no a to samé se dělá i u učitelů. Když škola trvá dvacet let, tak se vedle ní nemůže postavit třeba Monty, které má teď děti ve čtvrté třídě.

Jak je to s náborem učitelů? Dáváte si inzeráty, nebo se přímo ptáte konkrétních lidí?

Když tiskem proběhlo, že tady bude PORG, tak jen na základě toho, aniž bychom nějak vypisovali, že hledáme učitele, se najednou objevilo nějakých

osmdesát CV. Já jsem hned vyřídovavla ta patřící do skupiny, kdy člověk tušil, že přijde o práci, a obeslal kdeco. Primárně jsem chtěla lidi, kteří chtěli jenom na PORG a nikam jinam. I tak mi zbyly dvě třetiny CVček, která jsme přečetli, prolouskali a společně s Anetou Slavíčkovou, personalistkou Nového PORGu, vytvořili databázi a měli s nimi pohovory. Pak přijel pan Klaus s panem Albrechtem a chodili se na ně dívat do výuky.

Do jejich škol?

To byl někdy problém. Byli učitelé, kteří souhlasili s hospitací, ale netroufali si ji provést na vlastní škole, takže někteří byli pozváni do Prahy, kde dostali skupinu žáků nebo studentů a učili je, čímž taky museli cosi prokázat. Kolikrát i ten pohovor byl bezva, CVčko bezva, ale na té hodině to bezva nebylo. Zkušený člověk, jako je pan Albrecht nebo pan Klaus, za deset minut pozná, jestli učitel stojí za to nebo ne.

Nemají s tím pak na svých současných školách problémy, když se chystají přestoupit?

Záleží na tom, jak velkorysého ředitele mají, jestli chápe, že člověk může odejít jinam a že není na jeho škole navěky.

Půjdou i lidi odsud z Ostrčilovy na Nový PORG?

Nebude jich mnoho, ale nějaký půjdou.

Není to pak, z čistě subjektivního hlediska, škoda, přetahovat státním školám kvalitní učitele?

Ale no tak jo, ale tady asi musí naběhnout profesionalita a emoce musí stranou. A já se setkávám s řediteli, kteří už vědí, že jejich učitel jde. Je to o člověku, ten, kdo je nad věcí, řekne: „Ano, proč by nešla, vždyť já vím, že je výborná a bude ti k prospěchu.“ Ten, kdo takový není, zase bude brblat, nadávat, bude říkat, že vykrádáme školy atd. Já jsem nikdy nešla příliš s davem, takže jsem na to zvyklá a už to se mnou nic nedělá.

Veřejné záchodky na Colours

Tak opustíme na chvíli PORG a přesuneme se k vaší osobě. Jste původem z Ostravy?

Já nebydlím v Ostravě, ale asi deset kilometrů od Ostravy, v Petřvaldě.

Velké téma teď byla soutěž o titul Evropské hlavní město kultury 2015. Sledovala jste to?

Já jsem to musela sledovat, protože jedná maminka, která má dítě v bilingvách, byla členkou realizačního týmu. Samozřejmě jsem to Ostravě přála, ale když jsem sledovala celou kampaň, tak byla strašně, strašně nadsazená. Kampaň na evropské město kultury má vycházet z toho, co Ostrava má, a pak až nějakou přidanou hodnotu. Ona postavila kam-

paň na klastru Černá Louka, což se mělo teprve stavět za pomoci šílených financí, a to nebylo ono. Ostrava nemá to, co má Plzeň. Paradoxně musím říci, že do města kultury nepatří pivovar, ale v Plzni asi ano. A navíc je to město, které je hodně spádové pro cizince. Když jsem tam byla o Velikonocích, tak čeština tam zaznívá málokdy, je tam velký pohyb. Nebo divadlo – když se podíváte na herce, kteří dneska jsou v Praze v kamenných divadlech, tak mnozí začínali v Plzni. Mám pocit, že Ostrava celou kampaň uchopila špatně, byla to velkohubá, obrovská kampaň, do které se nalilo spoustu peněz. Šlo to na efekty, vydávaly se knihy, brožury atd.

Co to vlastně mělo být, „evropské hlavní město kultury“?

Když někdo dostane ten titul, tak s tím jsou spojené peníze, které má použít na to, co má v projektu – postavit galerii, a já nevím co všechno. A taky titul, že statutární město Ostrava je hlavní město kultury, zní dobře, zvedne to prestiž a třeba i turistický ruch.

Co si myslíte, že je na Ostravě a okolí nejlepší, co se vám zde nejvíc líbí?

Ostrava se hodně změnila, ale vy jako rodilý Ostravák...

...no já to mu rozumím, ale Pražáci...

Ostrava, jak se zbavila šachet a černého průmyslu, i když zde zůstali velcí znečišťovatelé a s ovzduším jsme na tom hodně špatně, začala být více kulturní, více zelená, pořádají se tady akce, které se nikdy nepořádaly, je tady pestrá nabídka divadel.

Třeba festival Colours of Ostrava...

Colours, samozřejmě. Když vzpomenu na začátky Colours, tak na zastupitelstvu to nikdo nechtěl a nikdo to nechápal. Víím, že alfou a omegou začátku Colours byl počet veřejných záchodů na prostranství, kde se to bude poprvé pořádat.

Navštěvujete Colours?

Pokud zrovna jsem v Ostravě, vždycky tam chodím. Má to atmosféru a je to festival, který si našel své místo. Ale vždy, když vidím plakáty na Colours, tak si vzpomenu, jak Zlata Holušová, matka festivalu, seděla na zastupitelstvu, potila se a řešila ty veřejné záchodky. To nikdy nezapomenu.

Co je největším problémem Ostravy?

Největší problém je ovzduší a největším znečišťovatelem je ArcelorMittal. Ti sem přišli roku 1997 (koupili tehdejší Novou huť, pozn. autora), a ovzduší bylo v pořádku. Teď jim přestaly fungovat všechny odlučovače a všechno možné, nikdo s nimi nehne, krajská hygiena měří číslo za číslem, a nic se neděje. Problém je doprava ve městě, neprůjezdnost Ostravy, parkování.

Jezdíte tedy do práce autem?

Jezdívám autem, ne pravidelně, ale když tady jsem třeba do šesti, tak než bych přejela přes celé město a sedla na nějaký spoj, tak je pro mě pohodlnější jet autem.

Máte nějaké děti?

Mám syna.

A bude se chystat na PORG?

Ne, ten už se dochystal, ten už má vysokou školu. (smích)

----- PORG a LF – konec romského ghetta? -----

Jak se postavilo k projektu PORGu město?

Město se k tomu postavilo vstřícně.

Jak to bylo s peticí, která se sepisovala proti prodeji školy v Rostislavově ulici?

No, víte co, vždycky, když se ruší škola, tak jsou s tím spojené emoce. Vždycky některý tatínek vyjde, sepiše petici a emotivně hlásá nějaké věci. Už nevidí to, že škola je poloprázdná, že vedení školy neudělalo moc pro to, aby se naplnila. Nebudeme se vymlouvat na lokality atd., každý má možnost udělat takovou reklamu nebo takový program, aby se škola naplňovala. Ta škola byla zanedbaná, jedna velká katastrofa, a když jsem tu školu přebírala a chodila po budově, tak jsem si říkala, že bych sem nechodila ani omylem.

Ta škola tam ještě je?

Už je pryč, já jsem přebírala budovu druhého září. Jediné, co tam zůstalo, je, že

se v jídelně vaří pro nějakou mateřskou školku.

Proč se PORG rozhodl jít zrovna tam, do Vítkovic?

U té historie jsem přímo nebyla, ale co vím z vyprávění pana Klause, obeslali všechny obvody v Ostravě a Vítkovicě byly nejrychlejší a přišly se zajímavou nabídkou. My jsme na to téma diskutovali i včera, protože když v Ostravě řeknete Vítkovice a Přívoz, tak každému, kdo tady bydlí, se vybaví romská ghetta. To se vybavilo i mně, když jsem zjistila, že škola se kupuje tam. Nicméně Vítkovice mají jednu věc, která je pro PORG významná, a to je dobrá dopravní dostupnost. Když se bavíme o tom, že budeme nabízet vzdělání pro Ostravu a okolí, tak tam musí lidi být schopni dojet. Tady v centru je dopravní dostupnost naprosto katastrofální, zatímco tam sjedou z Rudné (dopravní tepna Ostravy, pozn. autora), z dálnice, a dovezou děti.

Dneska Vítkovice mají plán revitalizace, který propaguje pan Světlík z Vítkovice Steel. Vítkovice byly původně rezidenční čtvrt, jsou tam domy a vilky ze třicátých let a já věřím, že přijde den, kdy budou zase takové. Teď to nahrává tomu, že by se to v této oblasti mohlo změnit. Za PORGem, který je na hranici Vítkovic a Zábřehu, se otevřela kousek lékařská fakulta. Bude tam fakulta, bude tam PORG, takže se to možná konečně změní.

Tak to je asi vše, a ještě poslední a velice důležitá otázka – z jaké strany loupete banán?

Shora.

Od štopky, jo?

Ne, ukousnu mu vršek.

Takže od bubáka?

Jojo.

To je dobře!

Tak to má být? (smích)

Tak samozřejmě, někteří by nesouhlasili, ale já osobně si myslím, že to je správně.

No to je podle mě začátek banánu, a štopka je konec.

Přesně tak! Tak vám děkuji za rozhovor!

Honza Kaczor, oktáva

MAGORA NA STĚNU

STUDENTSKÝ MANIFEST

My, níže podepsaní, bojujeme za Magora na stěnu!

Po shlédnutí vizualizací plánovaného PORGu Ostrava a zaregistrování umístění podobizny Alberta Einsteina na venkovní stěně budovy ústavu, usnesli jsme se na požadavku, který zní takto:

Na budově PORGu Ostrava nezobrazovat vědce Alberta Einsteina, ale vrcholného českého básníka Ivana Martina Jirouse, zvaného též „Magor“.

Tento náš požadavek odůvodňujeme takto:

- 1) Albert Einstein byl cizák, dokonce Němec (!!!), který by po odsunu Germánů z Ostravy roku 1945 nemusel být ostravským obyvatelem vlivně přijat. Na druhou stranu, Magor je Čech jak poleno.
- 2) Zatímco Einsteinově Teorii relativity nikdo z budoucích prvňáčků jistě neporozumí, Magorovy básně jsou pro děti naprosto srozumitelné (viz sbírka *Magor dětem*).
- 3) Einsteinova teorie relativity byla již několikrát zpochybněna, což se o Magorových básních říci nedá.
- 4) Einsteinův neseriózní vzhled může mít negativní vlivy na morální i vizuální jednání budoucích studentů a žáků.
- 5) Jirous je magor.
- 6) Einstein nikdy nepodepsal Chartu 77 a ani nepodpořil Občanské fórum, proto se nám, demokraticky smýšlejícím PORGánům, zdá nevěrohodný.
- 7) Magor se, jako český undergroundový umělec, krásně hodí do Ostravy, do města, které je svým undergroundem (hlubokým podzemím) známé až v Polsku.
- 8) Sestavil antologii undergroundové poezie nazvanou *Egon Bondy k 45. narozeninám Invalidní sourozenci* (zdroj: *wikipedia*).
- 9) *Dneska se mi to nelíbí, zítra se mi to bude nelíbit o něco víc, popozejtří si z toho hodím mašli.* (Jirous, Ivan M.: *Magorova suma*. TORST, Praha 1998.)
- 10) Jirous, jakožto disident a bojovník proti komunismu, bude v ostravských Porgánech podporovat vztah ke svobodě, demokracii a chlastu.
- 11) Žádný takto velký obraz Jirouse zatím nikde na světě neexistuje. PORG by byl opět v něčem první.

V Praze, dne 27. září 2010:

Jan Kausar
 Dominik Hloučela
 Věra Černá
 Marcela Kalvínová

MAGORA NA STĚNU – Podpisový arch 1

Jirous
 Anastasiya Chepelova
 David Páral
 František Michálek
 Křížka
 Křemánek
 Pavla Paolova
 V. Nová - Michal Novák ♡:)) ♡-Anička
 Hej!
 Klitková
 Jiří Klouček
 Anns Kojcová
 J. Hájek
 František Páral ✖-ondra ♡-Anička
 Fiala
 Jiří Hájek
 Klára Křestomcova
 Betty Muzáková

PORG OSTRAVA
 OBJEKTY A... VARIANTA B
 vizualizace
 26

Pec za pět (psáno před školou v přírodě)

Hned jeden z prvních školních dní jsme se dozvěděli, že na letošní podzimní školu v přírodě pojedeme do Pece pod Sněžkou. Naše srdce nad lokalitou zaplesala, ale pak se s údivem na chvíli zastavila nad cenou celé akce. Pro pořádek bych hned zkráje rád zmínil, že se nesnažím bouřit proti vedení školy a nemyslím si, že je hotel Energetik (a jeho bazén) nějaký naschvál, který nám profesori udělali, aby se za naše peníze mohli jet do Pece luxusně koupat.

Stále nás však zajímalo, kvůli čemu že to jedeme do Pece za takové peníze, když týden na naší oddílové chalupě nad Černým Dolem vyjde na méně než třetinu ceny a za zhruba poloviční cenu by se dalo ubytovat kousek od Energetiku. Za několik dní už nás několik klepalo na sborovnu. Chvíli jsme se bavili s pány profesory Přibíkem a Valáškem a ten vyšší z nich pak o pár dní později navštívil naši třídu speciálně za účelem vyjasnění situace, což velmi oceňuji.

Dostali jsme mnoho odpovědí. Jednou z nich bylo, že se z Pece včas ozvaly pouze dva hotely z několika desítek obe-

slaných ubytovacích zařízení s tím, že levnější chaty reagovaly až o tři měsíce později, a nedalo se s nimi tím pádem nic dohodnout. Minulé školy v přírodě však byly běžně zařizovány s větším předstihem, a kupříkladu domluva s hotelem na Rhodu probíhala déle než půl roku. Vezmeme-li však v potaz, že zařizování pobytu na Rhodu je přece jen něco jiného než zajištění školy v přírodě na českých horách, vyvstává otázka, zdali při takovém nezájmu nedávalo smysl se vysněné Pece vzdát a zkusit také jiná místa.

Jiná místa prý zvažována byla, přesněji řečeno tedy Alpy a jejich speciálně pro školy uzpůsobené kvalitní areály. To se však ukázalo být ještě o kousek dražší, takže byla škola vlastně hodná, že místo Alp za pět a tři čtvrtě vybrala Pec za rovných pět. To nicméně nebylo to, co jsme navrhovali.

Když jsme se pak zmínili o rýsujících se plánech některých lidí ubytovat se ve vedlejší chatě Jitřenka za poloviční peníze a účastnit se občas společných procházek, dostalo se nám nevělé reakce. Ta nás pochopitelně neudivila. Chápeme, že

Co ty na to?

Jak se daří? A jak se dařilo první říjnový týden? Zima? Mlha? Hory? Ano, hory, prostor i téma poslední školy v přírodě, která přinesla mnoho diskusí ohledně toho, jaká byla. Dokonce se nám student Roesel (zvaný Brouk) odvážil napsat své smíšené pocity ohledně této akce, čímž nás inspiroval k tomu, že jsme se odvážili požádat některé z vás o komentář, názor, vyjádření. Zde budiž něco k počtení. Škola v přírodě, stálo to za to?

Co ty na to?

Stálo to za to? Ano i ne. Byla drahá. Což našemu rodinnému rozpočtu moc neprospělo. Areál hotelu byl příliš velký, bez jakýchkoliv sedaček nebo prostorů, kde by se lidi mohli scházet. Kvůli tomuto rozdělení jsem viděl několik lidí poprvé až poslední den. Pak samozřejmě takové ty maličkosti, které by příliš nevdaly, jako je rezatá voda z kohoutku, žádná voda z kohoutku, chrochtající záchod, který absolutně nešel vyvětrat, plesnivé matrace. Ale za tu cenu... V Energetiku jsem se měl i přes spoustu nedostatků dobře. Takže ano, podle mě stálo za to.

František Alferi

Tak jsme zas jednou nechali krváčet rodinné rozpočty, abychom si mohli užívat čerstvého vzduchu a zdravého pohybu v horách z těch nejvyšších: PORG opět vyjel terorizovat venkovské obyvatelstvo, a tentokrát mu měla padnout za oběť idylická horská vesnička Pec pod Sněžkou a její nejbližší okolí. Už chvíli po příjezdu jsme ale byli vrhnutí do reality natolik odlišné od našich představ, že mnohé porgánské ego se z ní stále nezotavilo. Možná, že „pevné jádro“ naší školy za těch dlouhých 20 let trochu vyměklo anebo jsme s tak slavnostně ohlašovaným vstupem do dospělosti přišli o razanci mládí, jistotou ovšem zůstává, že v rozmezí 1.– 8. října 2010 se teror v Peci pod Sněžkou skutečně odehrával a že to nebyli naši studenti, kteří svírali rukojeť biče.

Stále jsem ještě úplně nepochopil, který zvláštní příplatek jsme to zaplatili, aby se nám dostalo tak nadstandardní péče. Pro větší sblížení se spolužáky nám byla místo třílůžkového pokoje přidělena manželská postel s přistýlkou (na tomto místě se chce autorovi dodat, že když to váš spolubydliční vezme se sblížením doslovně a během noci provede nevědomou invazi na vaši polovinu postele, tak se s nejvyšší pravděpodobností moc dobře nevyspíte), pro otužení našich mladých těl tekla z kohoutů voděnka studená, pokud vůbec nějaká, a o naši kázeň a disciplínu se svědomitě staral místní rychtář, jehož svázaná hříva a zlověstně třpytící se kruh v uchu dávaly tušit, že v jeho jídelně panuje řád pevné ruky a resty vskutku drakónské. Ještě nyní si vybavuji, jak jsem pod tím tvrdým pohledem utíral rozlitý čaj a hlavou mi běžela představa toho nebohého malíře, který musel pod pohledem ještě tvrdším, a nejspíš i pod praskáním karabáče, malovat na průčelí hotelu tři velké hvězdy.

S největší pravděpodobností jste pochopili, že zatím nebylo mé hodnocení moc pochvalné (a těch několik septimánek, které si stále ještě musí seškrabávat plíseň ze zad, by se mnou nepochybně souhlasilo), nicméně nyní úplně obrátím kartu a od ekonomických analýz typu outgoing-incoming nebo rozebírání specifík vztahu poskytovatel–klient, se vrátím k tomu, na čem skutečně záleží, totiž jestli to za to stálo. Pokud by to první to představovalo pouze komfort, který nám byl za peníze našich chleboďárců poskytnut, pak by odpověď musela být záporná. Nicméně toto je také poslední a pro mě pramálo důležité ne, které v mém hodnocení zazní. Pokud se chceme považovat za školu alespoň částečně intelektuální, pak nám musí být jasné, že jakékoli materiální nedostatky jsou naprosto zanedbatelné v porovnání s tím, že akce, jako je tato, může vůbec proběhnout. Máloco je tak po-

škola v přírodě se organizuje pro celou školu. Je také do jisté míry tím levnější, čím víc na ni jede lidí, a chybějící třída by tak byla dírou do rozpočtu všech studentů. „To se přece nedělá, zdražujete to tak ostatním.“ Tomu rozumíme. Stejně tak chápeme, že pro ty, kteří nemají na školu v přírodě peníze, je tu pražský projekt. Jenže ten je podle slov výkonného ředitele cíleně dělán nudný a nezáživný, aby lidé na školu v přírodě jeli.

„Ti, kteří to potřebují, mají možnost obrátit se na studijní fond Pavla Hlavinky,“ řekl pan profesor Příbík na naše námítky úplně původně. My (tedy naši rodiče) ovšem peníze na školu v přírodě máme, jen se nám nelíbí jich vydávat tolik za výlet do „pouhých“ českých hor. Buď nás pan profesor nekale nabádal k žádosti o podporu z fondu i přesto, že nejsme ve finanční nouzi, aby se mu nezhroutil rozpočet, nebo nás prostě nepochopil.

Jako poslední argument zmínil pan profesor Příbík, že určitý standard, jistota a bezpečnost, a tím pádem i cena jsou důsledkem poptávky rodičů studentů, převážně těch z mladších ročníků. Rodiče prý rádi zaplatí víc za to, aby se jelo do jedné budovy, a stejně tak za pěkné sprchy a útulné pokoje, tedy obecně za to, aby jejich děti měly patřičný komfort a bezpečí a oni jistotu. Nevím, jak ostatní, ale moji rodiče ani rodiče řady mých spolužáků nemají nic proti „obyčejným“ podmínkám a nevyžadují krásné koupelny a pokoje pro princezny.

Zdá se, že přes všechny řeči o tom, že „naši studenti nejsou jen z bohatých rodin, ale z rodin, kde vzdělání stojí v popředí žebříčku hodnot“, se zřejmě stáváme školou zbohatlíků, nebo to tak alespoň vedení školy vnímá. Podzimní školy v přírodě se budou muset buď rapidně zlevnit, nebo jsou odsouzeny k zániku.

David Roesel, septima

vznášející, jako se v době, kdy naši vrstevníci trpí před školními tabulemi, procházet po krkonošských hřebenech, dýchat onen slibovaný čerstvý vzduch, bavit se s mladšími ročníky a s jistým uspokojením i zjišťovat, že jsou nakonec docela fajn, tedy skoro tak, jako jsme byli my v jejich věku. Tímto také vzdávám hold všem, kteří každý rok dělají o něco více než ten předchozí, aby tento náš unikát udrželi při životě. A když se mí méně šťastní přátelé senilně uchechtávají při pronesení slov „škola v přírodě“, tak já se jen blahosklonně usměji, neboť vím, že je v hloubi duše hněte prostá dětská závist.

Jáchym Srb

Docela dobrá škola v přírodě, akorát škoda toho počasí. Prezentace na konci tentokrát nic moc, ale disco to vše vynahrádilo:D.

Jakub Švejkovský

„Hele pojedeš tam?“ „Já nevim. A ty?“ „Já taky nevim.“ – Klasický rozhovor těsně před odevzdáním přihlášky, tedy alespoň u nás ve třídě. Nakonec nás jelo dvacet jedna, a to jen proto, že ti zbyli tři z určitých důvodů ani jet nemohli. Nad cenou, jasným minusem této švp, jsme pak v Peci nadávali stejně jako v Praze, ale o tuto podzimní, pro celou školu společnou švp prostě nechtěl přijít nikdo.

První dojem po příjezdu do hotelu Energetik byl rozpačitý. V našem ledovém pokoji nás přivítaly nádherně zbarvené mikroorganismy v ledničce spolu s „malinkatým“ šestinohým zvířátkem v rohu pokoje a jeho následně objeveným roztomilým bráškou v koupelně. Radost pohledět!

Přesto rozhodnutí tam jet určitě nelituji, nemám proč. Lidé, projekty, programy, jídla... byli fajn. Líbilo se mi tam možná právě i proto, že jsem moc neočekávala a dočkala se mnohého.

Tereza Brousilová

Když si zaplatím zájezd za pět tisíc korun do Pece pod Sněžkou, čekám koncert. Čekám slast. Čekám výbuch radosti, čekám úsměvy vlastníků hotelu, ve kterém bydlím, čekám jejich rozzářená očka, jejich nadšení z pořádného kšeftu, čekám jídlo, kterého se budu chtít přejíst, přežrat, umřít s ním v ústech, čekám program, který dlouho nezapomenu – čekám krásný zážitek ne bez problémů, nýbrž s lehkou nadstavbou pohodlí. Zaplatil jsem zájezd za pět tisíc korun do Pece pod Sněžkou. Dostal jsem nabroušeného pána s culíkem, pokojovou službu, která neuklízí, ale vynáší koše, dostal jsem švédský stůl sestávající ze sýra, másla a rohlíku, dostal jsem myš běžající v patře nade mnou a rušící moji koupel. Někteří z nás dostali dokonce přídavek: plesnivou matraci nebo přistýlku, kvůli které se v místnosti o dvou lůžkách nedalo hýbat, a přestože byla navíc, nešlo jí odnést. A program? Ten jsme dostali prvotřídní: výlet na Lesní boudu a zase zpátky. Kdo by chodil po horách, když je na horách, že?

Přesto byla ŠvP dobrá. Byl jsem týden se svými spolustudenty, kteří jsou, ať si říká kdo chce co chce, fantastičtí. Ale všechno okolo byl výsměch – ne sám o sobě, ale ve spojení s cenou celé akce. Já si totiž na pořádek nepotrpím, rohlíku se sýrem se najím a myši mám docela rád. Avšak za tyhle prachy... to si to přistě strčte za klobouk!

Jakub Kurnas

Student se ptá, vedení odpovídá

Je to jako vždycky: prší, je zima, že by psa nevyhnal, a pan výkonný ředitel leží v rozbahněném zákopu, s profesionálním soustředěním naslouchá rachotu střel, jež mu sviští nad hlavou, a v klidné chvíli, kdy jeho oponenti, zmateční, zklamaní a zvědaví studenti PORGu, dobíjejí svoje samopaly, vyskakuje ze svého úkrytu, s bojovým řevem se vrhá vstříc osudu a se zabijáckou přesností sestřeluje své soky jednoho po druhém do hlubin zapomnění. PORGazeen za PORGazeenem, číslo za číslem, vždycky to vypadá stejně. Chcete si také zastřílet? Slyším správně, že nevíte jak? Je to jednoduché! Nabijte své klávesové kulometry ostrými a vystřílejte na pana ředitele svůj zásobník dotěrných otázek – stačí napsat svůj dotaz na kurnas@porg.cz, podepsat se a pak... pak už je to jízda milé děti. Tedy přeji příjemné čtení – a v příštím čísle dobrou mušku!

Tereza Brousilová (kvinta): PORG Libeň, Nový PORG a (novější než nový) PORG Ostrava. Proč se Nový PORG nejmenuje logicky PORG Krč? Jeho název trochu vyčnívá...

Terezo, s názvy měst, institucí a příjmeními je to obecně těžké. Často se neví, jak vznikla nebo proč se uchytilo zrovna to či jiné označení. Důležité je, že každý ví, o co se jedná, a používá to. Logiku v tom vždy nehledejme. Není důvod přejmenovávat např. New York...

František Fiala (oktáva): Jaký je plán ohledně případných dalších PORGů? Slyšel jsem, že již je plán na nový, který se bude budovat hned po Ostravě. Františku, zatím není známo nic konkrétního, nic

méně pan Klaus registruje zájem měst či rodičů či škol z Brna, Liberce i Plzně. Žádné rozhodnutí nepadlo a rozhodně to nebude před rokem 2014.

Tereza Stopková (sexta): Zajímalo by mě, proč po drahé škole v přírodě v Řecku jsme měli drahou školu v přírodě v Čechách. Nebylo by logičtější uspořádat po dražší škole v přírodě levnější švp? Znamená to snad, že se školy v přírodě celkově zdražily?

Terezo, mým cílem rozhodně není zatěžovat rodinné rozpočty drahými školami v přírodě! Nicméně česká společnost bohatne a s tím se i posouvají hranice toho, co je obecně považováno za „solidní“ ubytování a stravování. Současně se i zvyšují požadavky na bezpečnost dopravy a zajištění akce (cca 200 účastníků) jako takové. Doby, kdy jsme jeli celá škola starými Karosami do Chorvatska do kempu, kde se jídlo vařilo v polní kuchyni a ubytování jsme byli ve stanech na písku, se už zřejmě nebudou nikdy opakovat.

Podotýkám, že je potřeba důsledně rozli-

šovat mezi akcemi pro jednu třídu a celoškolskými výjezdy. Osobně pořádám v létě letní tábory pro děti a dá mi hodně úsilí udržet přírodní charakter táborů. Tím chci říci, že rozhodně nejsem zastáncem hotelových táborů či pobytů.

Celoškolský výjezd PORGu je věc ale zcela jiná. Očekávání rodičů a studentů jsou značně rozdílná, rizika poměrně vysoká. Zarazilo mě hodnocení studentů v anketě po letošní škole v přírodě v Peci k úrovni ubytování, kde převažující hodnocení v pětibodové stupnici bylo 3, tj. „dobré“. Doplnuji, že všechny pokoje měly vlastní sociální zařízení a sprchu, pokoje byly většinou 3- až 4lůžkové a v hotelu byl k dispozici bazén a sauna...

Do budoucna vidím cestu v celoškolských podzimních výjezdech do solidně zajištěných ubytovacích zařízení, nicméně v méně turisticky atraktivních lokalitách, a tudíž levnější.

Budoucnost celoškolských výjezdů v horizontu 10–15 let vidím nicméně velmi černě. Myslím, že rostoucí celospolečenské požadavky na bezpečnost, kvalitu uby-

tování a legislativní opatření nás donutí akce zrušit. Podívejme se například do Anglie. Neznám žádnou školu, která by podobnou akci organizovala. Na druhou stranu slibují, že vytrváme a budeme vzdorovat, co to půjde.

David Roesel (septima): Proč se opakovaně schováváte za neprůkazné ankety?

Davide, vašemu dotazu upřímně řečeno moc nerozumím. Vysvětlím vám proto, v čem vidím význam anket a jak nakládáme s výsledky.

Obecně si myslím, že zpětná vazba na všech úrovních řízení je nutná věc. Je to legitimní reprezentativní způsob, jak poměrně jednoduchým způsobem zjistit názor většiny účastníků akce, procesu...; nikoliv pouze těch, kterým nevdá říkat své názory veřejně.

Velký pozor je potřeba si dát při interpretaci a zveřejňování výsledků. Celkový smysl ankety je zjistit silné a slabé stránky, analyzovat je a zlepšovat se. Anketa nesmí sloužit jako nástroj k „honu na

čarodějnice“, např. výsledky, poznámky a připomínky studentů ze studentské ankety na konci loňského školního roku jsou určeny výhradně vedení školy a každému konkrétnímu učiteli, tj. nikdo ze studentů se je nedozvěděl a ani učitelé mezi sebou. Umím si představit, že v očích studenta to může vypadat, že výsledky jsou neprůkazné. Osobně musím říci, že výsledky byly velmi konkrétní, upřímné, konstruktivní a vedení školy s nimi přiměřeným způsobem pracuje. Za výsledky ankety se rozhodně neschovávám. Připadá mi smysluplné ptát se na názor jiných a je slušné zveřejnit všechny publikovatelné informace plynoucí z ankety.

Na závěr jeden konkrétní příklad. Před školou v přírodě v Peci jsem měl jisté indície naznačující, že úroveň dopoledních projektů klesá a má nízkou úroveň. Výsledek šetření ukázal, že úroveň projektů je napříč ročníky hodnocena velmi dobře (mimořádně nejlépe hodnocená položka) a že problematické oblasti jsou jinde.

„Měly jsme strach o život“

(S Marií Sochorovou o době válečné v Peci pod Sněžkou a v Krkonoších vůbec)

Paní Marie Sochorová se narodila v roce 1933 v Peci pod Sněžkou. Protože její maminka byla Němka s českým občanstvím, odsunuli Němci rodinu v roce 1938 do Ostroměře. Po válce se paní Sochorová vrátila zpátky do Pece, do chalupy, ve které žili rodiče její maminky.

S manželem se poznali před 59 lety, mají spolu dva syny. Oba reprezentovali ČR ve sjezdovém lyžování.

Paní Sochorovou jsme vyzpovídali v jejím útulném baráčku, rozhovoru byl přítomen i její manžel, který do něj občas zasahoval. Celková atmosféra byla velice příjemná, ani se nám nechtělo vracet se zpátky do hotelu.

Ještě než jsme stačili zahájit dotazování, začala paní Sochorová vyprávět sama...

Tak vás tady vítáme a jsme rádi, že jste se přišli podívat na starousedlíky. Tak starousedlík jsem, já jsem se v Peci narodila, narodila jsem se v roce 1933. Jsem ze smíšeného manželství. Můj tatínek byl Čech a maminka Němka. Když se vzali, maminka chtěla získat a získala československé státní občanství. Tím nastalo pro naši rodinu dost zvláštní a dost těžké období.

A ten muž, co sedí vedle mě, je můj manžel. Narodil se v roce 1930 a má moc hezké datum narození, narodil se 31. 12., na Silvestra. Vypadá velice dobře.

Miloslav Sochor: Avšak nenarodil jsem se na horách, ale ve Smiřicích, odkud pochází slavný herec Luděk Munzar, například. S tím jsme hráli divadlo, fotbal a skákali do vody. Vítr mě pak zavál do hor.

Nebyl to vítr, byla to umístěnka, protože byl kantor a dostal umístěnku do školy tady v Peci pod Sněžkou. Škola je tady pod hotelem Horizont, taková pěkná žlutá budova, a tam začal můj muž učit. Pak odešel na vojnu, z vojny se opět vrátil do školy a čtyřicet roků na jednom místě v Peci pod Sněžkou učil. A to by bylo na úvod asi všechno.

Jakou řečí se u vás doma mluvilo?

To je zajímavá otázka, protože u nás se mluvilo pouze česky. Já jsem tady s rodiči žila do roku 1938, pak přišla mobilizace. Tato oblast celá, nejenom tato, až ke Kunčicím, byly Sudety a tím momentem všichni Češi a české rodiny museli odsud odejít, pokud se nepřihlásili k Němcům. Protože tatínek byl tenkrát ještě mladý člověk, musel narukovat jako voják a jako voják sloužil. A dobře víte, že tady jsou všude bunkry, takže tady – teď se

vyjadřuji německy – na Leischnerkách, nyní jsou to Růžohorky, tam byl tatínek jako voják. Moje o čtyři roky mladší sestra a já jsme tady s maminkou zůstaly. Jenže situace byla tak hrozná, že jsme odsud musely odejít. Otec o nás nevěděl a maminka nevěděla, kde je, věděla jen, že je někde na horách. Tím momentem pro nás nastalo období, kdy jsme utíkaly s maminkou.

Co znamená, že situace byla hrozná?

Měly jsme strach o život. Tady bylo pět českých rodin. A ty musely také utíkat. Byl tu uhlíř, který měl auto, nákladní, pořád musíte myslet, že je rok 1938, a taky dceru, tak starou, jako já. Musel taky utíkat, a protože měl auto a věděl, že my nemáme nic podobného, tak mamince zavolaal, že musí jet. Ale maminka nechtěla, říkala, že tady zůstane a počká na otce. Ale to prostě nešlo. Takže uhlíř vzal auto a my v noci, u hotelu Corso, jsme s maminkou čekaly, až to auto přijede a on nás naloží. Naši dobří známí v Nymburce nám řekli, že u nich můžeme nějakou dobu přečkat. Byl to velice bohatý pán, zlatník, měl krásnou vilu, takže nás tam vzal. A dobře víte, že pak všechno Němci zabrali.

Kam jste tedy šly?

Můj tatínek, který byl listonoš, dostal takzvanou umístěnku do Ostroměře, to je město u Hořic. Z Nymburka, od té rodiny, jsme byly přestěhovány do Ostroměře. Dali nás do takového lágru, v továrně na marmeládu. Tam byli Poláci s dětmi, my všichni, co jsme tady odsud, z Trutnovska, všichni, co museli opustit toto území. V továrně jsme přečkaly určitou dobu, a když se otec vrátil, protože Němci pohraničí obsadili, tak jsme si teprve museli hledat ubytování. Mně bylo pět a sestře jeden rok. Maminka měla akorát, když jsme utíkaly, ruksak plný plín, aby měla něco pro sestru. Neměli jsme vůbec nic. Tatínek, protože to byl velmi šikovný člověk, sehnal jednu místnost u pana krejčího v Ostroměři a tam jsme přečkali celou dobu války. Tatínek tu pracoval jako pošťák.

Pamatujete si něco z doby, kdy jste bydleli v Ostroměři?

Pamatuji si na pochod ruských zajatců Ostroměři. Jde to těžko vykládat, protože to byla hrůza. Koně táhli zajatce. Který zajatec ještě mohl jít, tak se ploužil, Němci s kvěry. Ale lidé mohli do vozů házet potraviny, které byly ve válce na lístky.

V Ostroměři byl pekař, který řekl, že dá mouku, že dá všechno, když ženský půjdou v noci péct chleba. A že ho budou moci házet do vozů zajatcům. Tak maminka chodila péct. A měla chleba v tašce, nebo dvě šišky, co já vím, a hodila ho do vozu a pochod šel dál. Jenže maminka v té tašce měla přidělové lístky na celý měsíc. Na maso, na bonbony, a jak chleba házela do vozu, tak jí tam spadly i lístky. Když přišla domů a zjistila to, začala plakat a panikařit a že dožene ten pochod smrti, že ví, kde to hodila.

Nevím, kdo ji tam dovedl, ale až v Podhorním Újezdě doběhla pochod smrti a opravdu našla potravinové lístky v jednom z vozů. Jeden voják řekl, že ne, že jí ty lístky nedají. Že musí jít na úřad. Na úřadě zjistili, že jsou její, a znovu ji nutili, aby přešla na německou národnost. Ona řekla, že za to, co prodělala, nikdy. Takže to jsme zažili. Zažili jsme revoluci, střelení.

Pak si ještě pamatuji na dobu, kdy jsem chodila do měšťanské školy v Hořicích, kam se jezdilo vlakem. A létali hloubkaři. To byla nízkoleťací letadla. Hloubkaři stříleli do lokomotiv. Ve škole nám říkali: „Jakmile uslyšíte, že hloubkaři nalétávají, hned do příkopu.“ Takže my jsme šli ze školy a váleli se v příkopě, aby se nám nic nestalo. Doba války byla moc ošklivá. A jak vidíte, nechá hluboké zážitky i v takové babě, jako jsem já.

Co se stalo s vaší chalupou během války?

Mezitím naše chalupa, která ještě dnes stojí, byla obsazena německými vojáky, co utrhli ve válce nějaká zranění. Měli to jako rekreační dům. A nějaký důstojník, jak se traduje, chtěl spáchat sebevraždu, a protože v každém pokoji byl bubínek – to jsou

taková kamínka – a on ho přetopil, a milý dům chytil a shořelo horní patro. Bylo to zoufalé. Traduje se, že babička, která tam tehdy jako Němka mohla zůstat, nechtěla opustit chalupu, takže spala v posteli s deštníkem. Ta moje babička byla velmi statečná žena. A my jsme se doopravdy po válce vrátili a tatínek chalupu znovu vystavěl. A naše chalupa dosud stojí.

Když jste se po válce vrátili, tak babičku s dědečkem odsunuli?

Pozor, to bylo strašně zajímavé, pochopitelně měli německou národnost, čili byli v seznamu odsunu. To si představte, že my jsme se vrátili a viděli odsun Němců. Vlastně místní lidé nic neměli, měli jenom ruksaky, teď měl třeba chlap dvě čepice na hlavě, no bylo to hrozné. To jsou vzpomínky, které nám nikdy nevydělají. Děda s babičkou byli také v seznamu odsunu. Ale protože existovali i Němci, kteří netáhli s Hitlerem, jak se jim říkalo, láska?

M. Sochor: Antifašisté.

Takže naši, protože měli zetě Čecha, maminka byla Češka, to jsou zajímavé věci, které jsme pak prožili ve válce kvůli tomuto smíšenému manželství. Ne, abyste si vzali cizince, to je hrůza.

M. Sochor: Když, tak bohatého.

A babička s dědečkem byli antifašisté, ale stejně by se museli vystěhovat. Tatínek napsal na prezidentskou kancelář, prezidentu Benešovi, tam všechno vyřídili a bylo to. Babička s dědou tu mohli zůstat. A zůstali až do smrti.

M. Sochor: A musíme říct, že jich tady zůstalo ještě víc.

Ano, tady zůstalo více německých rodin. Potomci tu ještě žijí, ve Velké Úpě. Zůstali potomci nosičů krosen, vody na Sněžku.

M. Sochor: Veškerých zásob.

Potom tady zůstali dřevaři, kteří stahovali dřevo z lesů, to nikdo z Čechů neuměl. Pak lesáci, pak níž, když půjdu, tak papírny, mistři papírenští a dobře víte, že v oblasti Harrachova jsou sklárny, tam zůstali Němci, mistři, co byli skláři.

A jací lidé tedy byli odsunuti?

Všichni horalé. Měli jenom jednu krávu nebo dvě – kdo byl bohatší, někdo měl jenom kozu a byli odsunuti do lágru, do Horního Starého Města a tam čekali. Kdo měl štěstí, dostal se do západního sektoru, kdo neměl štěstí, dostal se do východního sektoru.

Ještě by mne zajímalo, jestli jste před válkou bydleli s babičkou a dědou?

Ano, to jsme bydleli. Bydleli jsme s babičkou a měli jsme tam jednu hezkou místnost. Tak, jak se dneska žije s rodiči.

Když jste se vrátily, jak jste s prarodiči mluvily?

My dvě holky jsme s nimi mluvily německy. A začaly jsme mluvit německy strašným způsobem, protože babička mluvila nářečím, tedy krkonošským. Takže my jsme jí skoro nerozuměly. A když už jsme rozuměly a s někým jsme chtěly mluvit „hoch deutsch“ neboli spisovně, tak ostatní nerozuměli nám, protože jsme mluvily tím nářečím, co tady mluví nebo mluvili horalé. Místo komm her řekli „kuma há“. No prostě hrůza. Ale naučily jsme se, pochopitelně. Byly jsme mladé. A pak silou vůle jsme se naučily i spisovně německy, ale to jsme se musely učit.

Úryvek rozhovoru Petry Jirůtkové a Anny Mrzilkové, kvarta

Oslavný zpěv k Bočanovým narozeninám

(poznámka: ve sboru je stejný počet mužů a žen)

Sólo: Bočane!

Sbor: ÓÓÓ, Bočane!

Sólo: Vážený pane Bočane!

Sbor: Pane Bočane!

Sólo: Vy, který na PORGu léta pracujete!

Sbor: ÓÓÓ, Bočane!

Sólo: Vy, který PORGu věrně sloužíte!

Sbor: ÓÓÓ, Bočane!

Sólo: Vy, který pro nás hřebíky i kladivo vždy seženete!

Sbor: ÓÓÓ, Bočane!

Sólo: Vy, který dobře fotbal hrajete!

Sbor: ÓÓÓ, Bočane!

Sólo: A nikdy žádný gól nepustíte!

Sbor: ÓÓÓ, Bočane!

Sólo: Vy slavíte velké životní jubileum!

Sbor: Velké životní jubileum!

Sólo: Čtyřicáté narozeniny!

Sbor: Čtyřicáté narozeniny!

Sólo: Bočane!

Sbor: ÓÓÓ, Bočane!

Sólo: My vám všechno nejlepší přejeme!

Sbor: Všechno nejlepší k narozeninám!

Sólo: Bočane!

Sbor: ÓÓÓ, Bočane!

Sólo: Přejeme vám hodně štěstí!

Sbor: Přejeme vám hodně zdraví!

Sólo: Přejeme vám mnoho úspěchů!

Sbor: Přejeme vám radost ze života!

Sólo: Bočane! (pauza) ÓÓÓ, Bočane!

Sbor: ÓÓÓ, Bočane!

(Sbor se rozdělí na muže a ženy. Muži začnou zpívat a po první větě jako kánon začnou zpívat ženy. Muži zpívají hluboko, ženy vysoko)

Přejeme vám hodně štěstí!

Přejeme vám hodně zdraví!

Přejeme vám mnoho úspěchů!

Přejeme vám radost ze života!

(opakuje se třikrát)

Sólo: Bočane! Děkujeme vám za vše, s čím jste nám kdy pomohli!

Sbor: ÓÓÓ, Bočane! Děkujeme! (pauza) Děkujeme! (pauza) Děkujeme!

Sólo: Bočane!

Sbor: (pomalu) ÓÓÓÓÓÓ! Bóóó-čááá-nééééé!

Krapet nasavrcké poetiky

Papírový motýl na podpal,
čekající v koši mezi polínky a starým tiskem,
za listovím psího vína tušit nebe
o šesti barvách, proudí doleva,
a srdce se zprava namáčí do rtuti,
té z bájně hrobky prvního císaře
– Znáte ji? Kopec beze stromů
které by zastínily pozdní oblohu
studeného léta alejí kaštanů
s korunami k východu skloněnými,
s cestou do vrchu. Nový klášter,
bílá rovná střecha, jak se dnes s oblibou
dělá a na ní sofa ze slámy a čtyři
psi kolem uzavírající sluneční pouť.
Sestro Luno, netrap mne již svou
kyprou oblostí, zastřenou smyslností,
pohledem připoután na Tvoje boky,
ty, jež se ostře rýsují v šedém sametu.
Přítelova tvář vytesaná do hlavy housenky s
úpěnlivým šklebem mne, chvála Bohu, minula.
Ve chvílích bez času je této suroviny
fatální nedostatek. Proto mohu sedět
a čekat vzhlížeje, aniž by mne kdo rušil.
Pomůžete slepému poutníku bez hole
na úpatí hor ke kýženému cíli? Teď,
když Vás vpustil k sobě, ukázal
s hrdostí hloupé slepice své sny
ve zlatém a červeném staniolu, mu přeci
neřeknete pravdu?
Vy vidíte lépe než on opovržením krbem
se zmírajícími plameny na křídlech motýlových,
tekutým stříbrem sestry Luny, kamenem mudrců.

Ano Nym

Zmrtvýchvstání Echa

Co oko nevidí, Echo píše...
Hm, tak to už dávno neplatí.
Současná redakce sice Echo
– internetový portál studentů
Porgu – stále udržuje v cho-
du, časopis se však už dávno
netěší takové popularitě jako
dříve a článků se mnoho ne-
objevuje. Bývaly doby, kdy
jich přibývalo i několik denně.
Jednou se Echo dokonce do-
čkalo i novinové podoby jako
jednorázová příloha MF Dnes
jakožto nejlepší studentský
časopis.

Dnes už ho však nikdo moc
nečte a nikdo do něj nepíše.
Čím to? Buď jsou současní
porgáni líní psát, nebo nemají
o čem. Silně pochybuji, že dru-
hý bod by byl oním problé-
mem. Ale přestože se redakce
snaží, zdá se, že je třeba víc
propagace a reklamy. Chce to
vlít do lidí nadšení a entuzias-
mus. Jde přeci opravdu o oje-
dinělý projekt, který není na
středních školách obvyklý.
Je tedy třeba někoho, kdo
by studentům tohle všechno
připomenul a vzbudil v nich
touhu a chuť psát.
Pár lidí už se o to pokoušelo,
ale nikdy to dlouho nevydr-
želo. Letos se o znovuoživení
Echa rozhodla pokusit Andrea
Čapková z oktávy. Po roce za-
hraničního studia na prestižní
střední škole ve Skotsku, kde
se hodně angažovala v mi-
moškolních projektech, došla
podle vlastních slov k názoru,
že by bylo načase začít něco
dělat i na Porgu. Rozhodla

Nejsme HBO, jsme PORG TV!

Vše začalo ještě několik let před oficiálním spuštěním stránek. Zjistil jsem (Michal), že existují reklamy od Google, za jejich umístění firma vlastníkům stránek platí. Přemýšlel jsem, jaká stránka by mohl mít pravidelnou návštěvnost, a napadla mě studentská televize. Svůj plán jsem představil kamarádům po cestě na Koráb, ale oni nápad okamžitě zavrhl a nehodlali se o něm bavit. Tak jsem to také hodil za hlavu. Ovšem o několik měsíců později jsem se ocitl v autobuse směřujícím na ŠVP do Jetřichovic a měl u sebe kameru. Začali jsme s Dominikem a Jáchymem natáčet videa a zjistili jsme, že nás to poměrně baví. Tak jsem opět navrhl založení studentské televize a tentokrát jsem se již setkal s příznivým ohlasem. Dali jsme se do vymýšlení názvu, nových videí apod. Když jsme měli jasnou vizi, začali jsme řešit internetové stránky a tehdy se k nám přidal Brouk (David Roesel). Ten zařídil hosting, naprogramoval webovky a spustil betaverzi stránek. PORG.tv byla ze začátku velmi pomalá a sledování videí bylo hodně nepohodlné. Stále jsme řešili, co dál a jak vše vylepšit. Stálo nás to mnoho sil, zažili jsme mnoho hádek, ale nakonec i s pomocí Honzy Černého (loňský maturant) jsme dokázali vytvořit porg.tv takovou, jakou ji dnes všichni znáte – krásnou, rychlou, přehlednou a kreativní.

Za 3 roky existence porg.tv se na našich stránkách objevilo již 130 videí, která si můžete kdykoli prohlédnout a okomen-

tovat je. Pokud se vám ten který snímek skutečně líbil, lze ho též publikovat na facebooku a tvůrce školní televize podpořit kliknutím na některou z reklam.

Úplně prvním námi vytvořeným videem byla reportáž z podzimní ŠVP v Jetřichovicích v roce 2007, ve které pod vedením prof. Rufera zpovídáme místní obyvatele. Pokud vás tedy zajímá, jak to všechno začalo, stačí napsat do boxu vyhledávání v pravém horním rohu Odkud a kam a zhlédnout naši prvotinu.

Když jsme televizi rozjízďeli, sháněli jsme také snímky natočené porgány již v minulosti. Díky tomu si na našem webu můžete prohlédnout i takové skvosty, jako je PORGno oktávy 2004 či Hintertux summertrip 2006, video porgánských snowbordáků.

Protože porg.tv má za cíl především dvě věci – pobavit studenty, rodiče či profesory, ale také zaznamenávat a archivovat všechny školní akce –, není problémem si připomenout některou z důležitých událostí naší školy. Natočeno je několik ročníků zpívání na schodech, maturitních plesů nebo například primánských divadel. Kultura a sport se v seznamu publikovaných videí objevují i ve formě nespočtu sestřihů či celých záznamů z nejrůznějších soutěží. Za připomenutí stojí především sportovní reportáž Florbalový turnaj v Neratovicích, utkání STU-DENTI vs. PROFESOŘI 2010 a dramatická improvizace Pereme se s Thálií.

Naše stránky jsou také místem, kde je možno upozorňovat na teprve nadcházející akce, v kategorii Nezařazené se na-

chází několik reklamních spotů. Jedním z těch nejpovedenějších je jistě Krásná ztráta (reklama).

Porg.tv měla i několik vlastních projektů. Tím nejznámějším je bezpochyby futuristický seriál Malmonix, jehož série končila na jaře minulého roku 8. dílem. 5 epizod měla řada videí Pražské úlety zachycující porgány v průběhu rozličných happeningu v centru Prahy.

Celkově je k dispozici doslova moře videí a všechny z nich stojí za to zhlédnout. Některá jsme již zmínili, na některá se v tomto článku bohužel nedostane. Z těch, o nichž ještě nešla řeč, je potřeba vypíchnout zajímavou diskuzi studentů s profesory Drogy a hudební klip Invaders must die, dvě z těch divácky úplně nejúspěšnějších věcí.

Jak bude vypadat porg.tv v budoucnu, asi nikdo nedokáže odhadnout, ale již dnes je jasné, že následovníci dvou zakladatelů (Michal & Dominik) povedou PORGánskou televizi stejně dobře, jako je vedená nyní. Někteří mladší studenti se již zapojují, jiní čekají, až budou mít volnou cestu. :) Nejtěžší jsou vždy začátky a ty už má porg.tv za sebou.

Nynější, již pomalu odcházející vedení porg.tv začíná pracovat na projektu, který výrazně přesahuje hranice naší školy. A o co jde? To se všichni dozví včas!

A pokud vás baví točit, chcete získat nějaké zkušenosti nebo třeba ovlivnit mnoho lidí, zapojte se, tvořte a porg.tv může být vaše!

Michal Novák, Dominik Herman

se pro Echo, protože „se tomuto projektu nikdo moc nevěnuje a posledních pár let to trošku zahnívá“. Původně měla pouze spravovat francouzskou sekci, postupně z toho však vznikla trilingvní rubrika, kde by se časem měly objevovat články i v angličtině a němčině. Na otázku, jak chce do Echa přitáhnout nové redaktory, odpověděla trochu váhavě, že „nutit je moc asi nejde“. Několik slíbených článků už ale má a snad se bude situace nadále lepší.

Tímto se tedy obracíme na vás, čtenáři Porgazeenu, studenti Porgu – pište do Echa! Nezahnívejte! Anebo to Echo aspoň čtěte...

Noemi Krausová, oktáva

Státní maturity dostávají fyzickou podobu

V termínu 11.–14. října proběhla po celé České republice písemná generálka státních maturit. Každý student si musel vyzkoušet alespoň dva předměty, z toho češtinu povinně. Na druhém místě byla na výběr buď matematika, nebo cizí jazyk. Mnoho letošních oktávánů si k tomu přibralo ještě další cizí jazyk a ve všech případech jsme byli automaticky přihlášení na vyšší úroveň. Zkouška z češtiny probíhala celé pondělí, ostatní dny pak jednotliví studenti odcházeli z hodin, aby vyplnili další testy nebo napsali eseje.

Tyto čtyři dny pro nás byly plny překvapení. Do nejkurióznější situace se dostal Matěj, který kvůli zhoršenému sluchu spadl do jakési kategorie, v rámci které nejenže měl na všechno dvakrát tolik času, ale celé maturity psal úplně zvlášť, zavřený v učebně vždy s jedním profesorem. To vše probíhalo v jiném čase než naše testování, zatímco otázky a zadání pro něj zůstaly stejné. Co se ostatních studentů týká, všichni si budou napříště pamatovat, že list záznamového archu může mít dvě strany. Doufejme proto, že až přijde na věc, nikdo nebude muset projít šokem, kdy během posledních pěti minut náhodou otočí papír s odpověďmi a zjistí, že je teprve v půlce. Jinak potlesk profesorům za snahu, se kterou se potýkali s obsáhlými instrukcemi ke každé části testu.

Na téma zavedení státních maturit už toho bylo mnoho řečeno, můj názor je z pohledu letošního maturanta. Ve věci ano, nebo ne se stavím na stranu, která prosazuje nějakou objektivní zkoušku, stejnou pro všechny studenty nezávisle na tom, ze které školy jsou. Zamezí se tím ovlivnění výsledků subjektivními faktory a bude umožněno srovnání studentů na nějaké obecné škále, fungující na stejném principu jako NSZ u nás nebo zkoušky SAT ve Státech. V případě české státní maturity se v současnosti nejvíce řeší její koncepce a obsah, výjimečně se vyskytly i komplikace čistě technického rázu. Zároveň panuje velký rozpor v ohlasech těch, kteří nedávnou generálkou prošli. Zatímco studenti některých škol měli problémy s náročností nižší úrovně matematiky, v zájmu gymnázií, především

jazykových, je naopak zvednutí laťky ve vyšší úrovni jazyků. U angličtiny odpovídá obtížnější varianta mezinárodní jazykové zkoušky na úrovni B2, tedy například FCE, zatímco na POR-Gu se jedná o minimum potřebné k ukončení studia a běžně se skládá úroveň C1, extrémní případy jako Štefan a Claire i C2.

Největší diskuze probíhá ohledně didaktického testu z češtiny. Učitelé upozorňují na fakt, že pokládané otázky v obou úrovních zkoušky z našeho mateřského jazyka mohou mít více možných odpovědí, zatímco jako správná je uznána pouze jedna. Pokud by někoho zajímaly konkrétní příklady, doporučuji článek v Respektu č. 45. Celá situace se dá ale shrnout velice jednoduše. Za současného stavu se student musí nejen naučit látku k maturitě, ale i určitěmu způsobu uvažování, aby poznal, jak CERMAT otázku zamýšlel, a co má proto zaškrtnout jako správnou odpověď. To celé odporuje zdravému rozumu a je to proti obecnému principu vzdělávání. Úspěšní lidé, ať už v životě nebo v zaměstnání, jsou ti, kteří nacházejí nová řešení a nové postupy a tak předcházejí tomu, aby společnost a civilizace nezůstaly stát na mrtvém bodě. Je zřejmé, že člověk, který se dokáže chopit daného problému a přesvědčivě vám obhájí svůj postoj, se dostane dál než ten, který uvažuje pouze v rámci škatulky. Současná maturitní zkouška z češtiny přesně takový typ člověka potopí v případě, že nebude schopen naučit se přistupovat k problémům stejně jako tvůrci testových úloh. Nejenže tedy zkouška dospělosti člověku zakazuje přemýšlet, ale zároveň hrozí, že školy začnou klást větší důraz na strategii testování než na výuku testovaného učiva jako takovou.

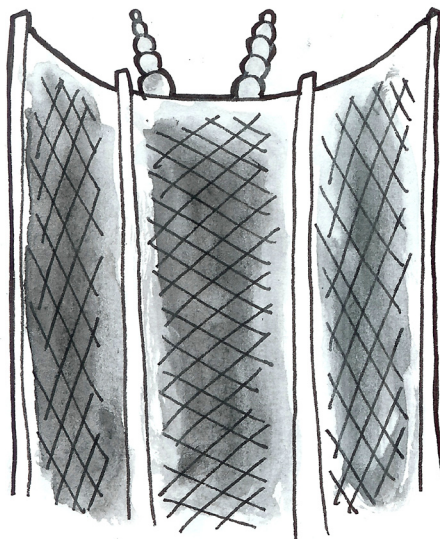
Nakonec ještě perličku z praktické stránky věci, kterou je zákaz odchodu na toaletu v průběhu celého testu, který může trvat až přes 90 minut. V případě, že jednou opustíte lavici, nemůžete už se vrátit, jestli se vám tedy udělá během maturity nevolno, můžete, pokud během celého úkonu neopustíte svůj test, zvracet třeba do batohu.

Klára Hutková, oktáva

Volby

V dnech 15. a 16. října proběhly v našem hlavním městě volby do zastupitelstev obcí (doplněné ve třech okrscích o tři senátní místa, o těch se zde ale rozepisovat nebudu). V Praze byla volební účast 44,43 % (což je číslo poměrně překvapivě o čtyři procenta nižší nežli celorepublikový průměr) a o vstup na magistrát se zde pokoušelo 23 politických uskupení. Já osobně jsem měl možnost volby zažít z tří odlišných perspektiv. Na prvním místě je to samozřejmě pohled stranický. Druhý pohled je pohled voliče a toho, co pro mě z výsledku voleb plyne. Třetí pohled je pak spíše administrativního rázu, totiž pohled člena okrskové volební komise.

Z prvního hlediska panuje vcelku spokojenost s napjatým očekáváním věcí příštích. Navzdory přízraku jarních vo-

leb, velmi omezeným prostředkům na kampaň a rozšíření parlamentní scény o dva subjekty se zelení dokázali udržet v téměř všech městských částech. Ukázalo se tak znovu, jak odlišné je chápání komunální a celorepublikové politiky, kdy na voliče má často větší vliv případ konkrétních kauz a osob v okolí jeho bydliště. Trochu škodolibě pak potěšil propad VV, které na pražské úrovni získaly méně hlasů než koalice Zelených s SNK-ED (5,66:5,9), a to navzdory až dvacetinásobně většímu rozpočtu. Obě tyto strany po volbách podaly stížnost k pražskému městskému soudu napadající platnost voleb. Za zmínku stojí především pak dva hlavní argumenty: ODS iniciované rozdělení Prahy do sedmi volebních obvodů narušilo princip poměrného za-

stoupení v tom smyslu, že zvedlo uzavírací klauzuli pro vstup strany do magistrátu ze zákonných 5 % na faktických cca 7,4 % (v některých obvodech až 9,5 %). Stížnost dále uvádí, že byla porušena rovnost volebních práv občanů. Zjednodušeně se dá říct, že hlasy voličů z různých volebních okrsků měly rozdílnou platnost kvůli tomu, že v každém okrsku bylo voleno 9 zastupitelů, bez ohledu na aktuální počet voličů. Tak například rozdíl v počtu voličů mezi II. a III. volebním okrskem přesáhl 20 tisíc. Názory renomovaných právníků na úspěch této stížnosti (a eventuální nové volby) se liší, leč převládá ten mírně skeptický, k němuž se hlásím i já. Problém je v tom, že takové volební inženýrství (či gerrymandering), de facto, není v rozporu se zákonem, takže chyba je primárně v něm. Nicméně mi stále přijde více než podivné, že cca 6/7 voličů nemělo možnost se přímo účastnit volby primátora (mohli tak činit jen nepřímo a to volbou strany).

Z hlediska voliče až taková spokojenost nepanuje. Veřejný prostor hlavního města byl už měsíc před samotnými volbami doslova zahlcen politickou reklamou všeho druhu. Dokonce mi přišlo, že jde o kampaň ještě masivnější než před volbami do parlamentu. Strany napříč politickým spektrem vynaložily řádově desítky milionů korun na frontální a, dle mého názoru, téměř zbytečnou kampaň, která na samotný výsledek nemusela a často neměla až takový vliv (viz již zmiňované výsledky SZ-

-SNK ED a VV). K výsledku: navzdory tolik proklamované změně a novému větru, který měl přijít v podobě TOP 09 a primátora Zdeňka Tůmy, to podle posledních kuloárních informací vypadá spíše na velkou koalici ČSSD a ODS. Ve hře jsou stále všechny varianty koalice tří největších stran, ale tahle možnost je nyní skloňována nejčastěji. Opět zamrzí neúčast menších stran, které mohly sloužit jako pojistný jazyček na vahách (s komunisty se, díkybohu, nikdo zatím nebaví). Nicméně je velmi znepokojující, že pražská ODS klade koalici (možnost jmenovat primátora) s logicky mnohem vzdálenější ČSSD nad podporu TOP 09 a možností související očisty vlastních řad a nového začátku.

Z pohledu administrativního jsou komunální volby téměř neskutečná nuda zpestřená až závěrečným sčítáním. Zas člověk má klidných dvanáct hodin na to, aby si přečetl dobrou knihu, či osvěžil znalost dějepisu před maturitní minimem. Uvědomě-
lí občané se objevují opravdu jen sporadicky a ve velmi snadno předvídatelných vlnách – otevření místnosti, konec pracovní doby a těsně před uzavřením místnosti. Při sčítání na nás pak z jednoho neplatného hlasovacího lístku vybafl velký nápis: „Jděte s tou politikou už konečně do prdele!“

Nechodte a zajímejte se aspoň trochu o to, co se u vás na radnici bude dít.

Matěj Jungwirth, oktáva

Kosovo exploring...

Této zemi jsem obětovala deset dní svých letních prázdnin a ráda bych vám o tom teď povyprávěla, protože to stojí za to.

Jak se dorozumět

Aby bylo jasno hned od začátku, vydala jsem se tam navštívit rodinu z tatínkovy strany v čele s tatínkem samotným, který, jakožto rodilý Albánec, se ukázal být nepostradatelnou výhodou při poznávání krás (obrazně i doslova řečeno) země, kde se ona známá jistota domluvení pramenící ze znalosti angličtiny poměrně zmenšuje. Je pravda, že mladší generace začínají tomuto jazyku přicházet na chuť. Mnozí obyvatelé také ovládají srbsštinu, případně i jiný jazyk z okolních států. Tak či tak, rozhodně nechci odradit nikoho s jakoukoli jazykovou schopností, vždyť i já jsem do několika konverzací přispěla pouze úsměvy a lehkým pokývnutím hlavy uvažujíc, zda jsem správně tipla, co se mi ten druhý snaží říct. Navíc na řečech o tom, jak jsou místní (obecně místní na Balkáně) vstřícní a přátelští, něco je. Chvilími to u mě vyvolalo úvahy, kolik upřímnosti může být za tak dychtivou náklonností, ovšem mohu potvrdit, že jsem potkala spoustu lidí, kteří se snažili zmobilizovat i těch pět anglických slovíček, co znali, abychom si mohli aspoň trochu popovídat a abych se necítila tak mimo, a kteří opravdu byli neuvěřitelně milí a pohostinní při jakémkoliv, i neohlášené, návštěvě.

Traktůrek a sporták

Mé první dojmy? Různorodé, jako země sama. Letiště (kam se z Prahy dá doletět s přestupem v Budapešti či ve Vídni) leží asi půl hodinky jízdy z Prištiny. Cestou z něj jsem si všimla, že jsme mimo jiné potkali jak starý, evidentně podomácku vyrobený traktůrek, tak nekonečně drahý sporták. Jistě, detail, ovšem společně s dalšími, jako když jsme projeli ulicemi plnými starých domů, které vypadaly, že se každou chvíli zřítí, a o sto metrů dál minuli nově postavené luxusní byty s prodejnou mercede-

sů, je to celé jedna velká ilustrace toho, jak různorodé Kosovo je.

Priština (Prishtinë), hlavní město Kosova, je s půl milionem obyvatel samozřejmě centrem státních, vzdělávacích i kulturních institucí. Sídli zde vláda i parlament. V centru města najdeme tzv. studijní město Prištinské univerzity, jež je všude prezentována jako pozoruhodná architektonická zajímavost, kterou skutečně je, zvenčí i uvnitř. Stejně pozoruhodně mi připadala stavba, kterou budovali nedaleko, katolická katedrála pro matku Terezu.

Co se týče náboženského vyznání, asi čtyři procenta tvoří katolíci, šest procent pravoslavní (Srbové) a zbylá většina jsou muslimové, popřípadě nevěřící. Zrovna v době mého pobytu probíhal postní měsíc ramadán, kdy je dovoleno jíst a pít pouze po setmění. Touto tradicí se neřídí všichni věřící, ale pořád jich je velká část. Již méně z nich dodržuje pravidelné modlení pětkrát denně. Nošení šátků je též na ústupu.

Lady Gaga prištinská

Kosovo je evropská země a snaží se tak vypadat. Respektive momentálně se snaží co nejrychleji zbavit následků nedávné války. Je to opět patrné nejvíce v Prištině, kde se úplně všude cosi staví, je tam několik anglických či amerických škol, funguje tam nespočet obchůdků (mj. např. i u nás známý Leonidas s belgickou čokoládou), obchodních center (kde potkáte spoustu známých značek), kavárniček a diskoték – noční život je rozhodně rušný, hlavně největší pěší zóna a její okolí v centru jsou večer co večer plné lidí. Po městě jezdí autobusy MHD, kterým načerno „vypomáhají“ soukromá auta kopírující jejich trasy. Upřímně mě překvapilo, že tu koncertují takoví interpreti jako 50 Cent, Snoop Dogg či Lady Gaga. V hlavním městě je všudypřítomná snaha Kosova povstat z popela minulosti jako nový, moderní národ. Možná to zní trochu přehnaně, ale mě osobně místní atmosféra a nadšení docela pohltily a přiměly kosovským Albáncům upřímně fandit.

KFOR a carabinieri

Jako je tomu snad všude ve světě, mezi hlavním městem a zbytkem země je značný rozdíl. Když vyjedete z Prištiny, potkáte kromě některých poměrně hezkých vesniček či měst více těch starých a zchátralých i více sutin zbylých po bombardování. Všude jsou dvojjazyčné názvy, albánské a srbské, z nichž občas bývá jeden zuřivě přeškrtnut, což signalizuje, která národnost v tom kterém místě převažuje.

V Kosovu narazíte na četné vojenské a policejní hlídky. V Prištině jsou to hlavně policisté, jejichž část ještě stále tvoří italská carabinieri, kteří před pár lety stáli na počátku znovuvybudování dnes již poměrně samostatně činné kosovské policie. Při výletech mimo město občas, směrem k hranicím se Srbskem častěji, potkáte vojenské vozidlo s nápisem KFOR a vlaječkou konkrétní posádky (kosovské složky působí převážně v hlavním městě). Rychle jsem si zvykla, jenom první setkání s velkou skupinkou vojáků na jedné vyhlídkové plošině mě dost překvapilo.

V přírodě

Kosovská příroda je divoká, plná skal, úchvatná. Na jihu najdeme nádherné hory, na východě malebné kopce, lesy a louky. Chvilími to až překvapivě připomíná českou krajinu, včetně některých vesnic nepravidelně rozsetých po rozlehlých pláních. Co mě ale při cestách mimo

hlavní město překvapilo nejvíce, byla „turistická“ místa. Většinou se jednalo o rozlehlý, kdesi v přírodě opuštěný hotel s restaurací, dětskými hřišti a jezírkem s lodičkou či kachničkami, prostě místo stvořené na to, aby tam turista utratil spoustu peněz. Nejvýraznější v této kategorii byl Valli ranch, místy krásně, místy po albánsku nevкусně opravený ranč, který vedle projížďky na koni nabízel možnost zahrát si minigolf a posedět v kavárně či restauraci. Je s podivem, že takováto místa vznikají v zemi, která není zrovna nejčastějším turistickým cílem, kde průměrný plat činí dvě stě euro a kde je člověk ještě pořád vděčný za to, když vůbec nějakou práci má – nejčastěji na poště či v bance, dobré známosti vždy výhodou. Tato fakta, svědčící o ještě pořád nelehkém životě kosovských Albánců, si člověk občas musí připomenout, protože není těžké na ně pozapomenout při pohledu na výše zmíněné stavby.

Kuchyně

Co jsem ještě nezmínila? Spoustu věcí. Třeba to, že se zde platí eurem. Nebo tradiční kuchyni. Jednu z jejích složek tvoří bílý chleba (nejlepší na světě), papričky

na různý způsob a bílý jogurt (k pití), které jsem našla na stole při každém jídle. Tradiční jídlo je třeba tzv. fli, což jako slavný koláč sestávající z mnoha vrstev speciálně upravovaného těsta. To mi chutnalo. Na rozdíl od fazolí, které jsou dalším místním oblíbeným jídlem. Pak jsou častá i jídla třeba turecká, jednou jsem nevyházela z údivu nad tím, jak moc jedno z nich připomíná guláš. Samozřejmě ani klasika jako pizza se zde neztratí.

Nora Behová, septima

PS: Mnoho mých kosovských fotografií najdete na stránce <http://picasaweb.google.com/nora.nora.b>

Praha – město motoristů?

Onehdá jsme se s Dominikem o obědové pauze, jak už se to tak dělá, vydali na Koráb. Byl chladný den a venku to už asi tři hodiny vypadalo, že se každou chvílí dá do deště, zatím však bylo docela příjemně. Před školou jsme narazili na pokušujícího Frantu Křapku a jistého bývalého studenta PORGu. „Jdete na Koráb? A nechcete tam hodit?“ volal na nás František. Nejdříve jsem se na něj nechápavě podíval, a když hlavou kývl směrem k opodál stojícímu autu, patřícímu nejspíše onomu bývalému oktávánovi, s díky jsem odmítl, že tam snad i zvládnou dojít pěšky.

Jiný můj spolužák si zase nedávno pořídil zánovního favorita a o prázdninách si už několikrát cvičně projel trasu z domu na PORG, že prý bude nyní každý den jezdit autem. „Proboha proč, vždyť to sem přece máš čtvrt hodiny na kole,“ myslel jsem si. Ale z nějakého důvodu je auto jednoznačně lepší, i když musí stát třeba půl hodiny v koloně, musí se do něj lít benzín a kapalina do ostřikovače a platit pojištění pro případ, že se mu do kufru nasádlí „nějaký kretén, kterej neví, co je to brzda“.

Osm kilometrů za hodinu

Když jsem tehdy po obědě na Korábě zamířil domů a čekal na autobusovém terminálu na svůj spoj, pozoroval jsem kolonu aut, jak se pomalu kolem zastávky šine směrem ke křižovatce. Vždy popojela o pár metrů, a pak se zastavila. Popojela a zastavila, a znova, a znova. Červený fiat, když na něj došla řada, zařadil jedničku a urazil svůj kus cesty k předchozímu vozidlu, ovšem stříbrná octavie stojící až doposud za fiatem se nějak zapřemýšlela a chvíli stála na místě. „Debile jed,“ ulevoval si nahlas klaksonem černý mercedes stojící za oktávkou, aby se pak za použití výrazných zvukových efektů bleskurychle nacpal pruhem pro autobusy před pomalu se rozjíždějící oktávkou. „Ty čůráku,“ odpovídala houkačkou octavie, na což mercedes dlouze klaksonem reagoval něčím ve stylu: „Já ti dám čůráka, vole, buď rád, že jsem ti nerozbil držku.“ A tak se mezi sebou auta handrkovala dál, kolona popojížděla a můj autobus stále nikde.

Už mi docházela trpělivost, když tu se asi se čtvrt hodinovým zpožděním přikodrcal můj spoj. Od nedávna jezdí na naší lince 326 zvláštní, červeno-šedý autobus neznámé značky, velice podobný těm, které jezdí v Paříži na letišti nebo které vozí v Rakousku lyžaře na sjezdovku. Ale v Česku jsem tento druh ještě nespátřil. Má luxusní sedačky s opěrkami na ruce i na hlavu a řídí jej fousatý šofér nemluva. Kupodivu jsem si dnes i sednul – ačkoliv se lidé na zastávce hromadili již necelou hodinu, vůz byl poloprázdný.

Záhy však bylo jasné proč – vypadalo to, jako by se všichni obyvatelé Jesenice a okolí, kam linka 326 jezdí, rozhodli zahodit tramvajenky a usednout za volant. Hezky po jednom, věrní zásadě „jeden zadek na čtyři kola“. To sice přineslo uvolnění míst v autobuse, ale také totální zneprůjezdnění cesty do Vestce – místo třinácti minut trvala pětikilometrová cesta asi tři čtvrtě hodiny. A tak mi zbyl čas na počítání. Spočítal jsem například, že kdyby se plně naplnila kapacita kloubového autobusu (odhadl jsem dohromady asi sto deset volných míst z celkových 147 avizovaných na tabulce) těmi, kteří se dnes raději vezli bez spolujezdce autem, uvolnil by se každou půlhodinu na silnici do Vestce asi kilometr místa (půl hodiny je interval linky 326, počítám délku auta 4,5 metru a mezeru mezi auty také 4,5 metru). Uvážíme-li, že po stejné silnici jezdí linek víc, byly by, pokud by i tyto linky byly plně obsazeny, úspory ještě větší.

Silnice by byla průjezdnější a mnozí by byli doma daleko rychleji než nyní, kdy si snaží zkrátit čas autem – možná by to pak z Opatova do Vestce trvalo oněch třináct minut podle jízdního řádu a autobus by přijel včas, jelikož by nemusel čekat v koloně aut. Díky většímu množství utržených peněz za jízdné by se pak i mohlo vypravovat více spojů a jezdit častěji.

Použít hromadnou dopravu je jistě výhodnější i z finančního hlediska – čtvrtletní nebo roční kupón vyjdou určitě daleko levněji nežli každodenní cesta autem. Většina Pražanů, i když třeba každý den používá auto, „tramvajenku“ stejně vlastní, odpadly by jim tak náklady na benzin a údržbu.

MHD? Co to je?

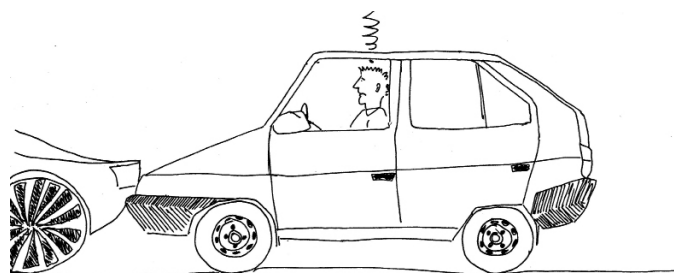
Ale jako by člověk hrách na stěnu házel! Pro stále více lidí je jezdit autem prostě dneska v módě a „socka“ se použije, jen když to jinak nejde, například když se jde večer chlastat. Na první pohled je automobil daleko rychlejší a doveze vás z domu přímo tam, kam potřebujete, a o důsledcích již tolik lidí nepřemýšlí. Jezdit autem je prostě in, světu a svým mladším kamarádům se tím ukazuje: dívejte se všichni, já už mám řidičák a svoji vlastní káru, já už jsem velkej a drsnej chlap, pojďte buchy, já vás svezu.

Pakliže se kteréhokoliv začínajícího motoristy zeptáte, proč jel dnes autem a nepoužil třeba služeb MHD, často vám začne horlivě vysvětlovat, z jakých důvodů to „zrovna dneska s MHD nešlo“. „Dneska fakt spěchám a potřebuju toho spoustu zařídít“ nebo „potřeboval jsem něco někam odvézt,“ to patří k těm nejoblíbenějším a nejopakovanějším. Těchto argumentů však motorista nepoužívá pouze k přesvědčení vás, denně jimi ujišťuje o nutnosti použití automobilu i sebe samotného. Ve finále si na své auto a na své pohodlí tak zvykne, že MHD už téměř vůbec nepoužívá a jako jediný možný způsob dopravy vidí právě automobil. Nevěřili byste, kolik mých (dospělých) známých dnes takto uvažuje a hromadnou dopravu či kolo již vůbec nepovažují za adekvátní dopravní prostředek ke svým vozům.

Jistě se po zveřejnění tohoto článku dočkám ze strany mnohých svých spolužáků kritiky, že „přece nemůžu nikomu zakazovat, aby jezdil autem“ a že „to je jenom jejich věc, čím, kdy a jak jezdí“. To samozřejmě uznávám – je na zvážení každého, jak k tomuto přistoupí a jak se zachová. Chci však tímto článkem podnítit vás, porgány, lidi mladé a světu otevřené, k zamyšlení se nad tím, jestli opravdu někdy není možno nechat automobil doma v garáži a jet autobusem či na kole, a to ať již řidičák máte nebo ho v budoucnu mít budete.

Den nato jsem se totiž vydal do školy právě na kole. Když jsem na svém bicyklu svištěl kolem dlouhatánské kolony, která se opět utvořila na cestě z Vestce na Opatov, triumfálně jsem si pomyslel: Tak, a máte to, auta. Konečně má jednou cyklista navrch, a vy si tady hníjete třeba dvě hodiny!“

Honza Kaczor, oktáva

Je to jenom sport?

Nedělní odpoledne. Venku pod mrakem, pomalu se začíná stmívat. Vzhlížím k hodinám a rozladěně svírám ruku v pěst: pět hodin, už začali, ksakru! Vstávám od rozpočítaného příkladu z fyziky, která mě nazítrá poctí testem, odebírá se k počítači a...

...a zapínám fotbal. Ale prosím, rozumějte mi dobře, fotbal, tedy sport ušlechtilý, krásný, pohledný, ne nějakou ligu okresních kopaček, nýbrž fotbal, světově nejlepší soutěž v kopané: Premier League. Je to tak. Týden co týden usedám podobně jako desetitisíce dalších k internetu, nacházím co nejlepší stream, který přenáší zápas mého milovaného Arsenalu, a nechávám se unášet...

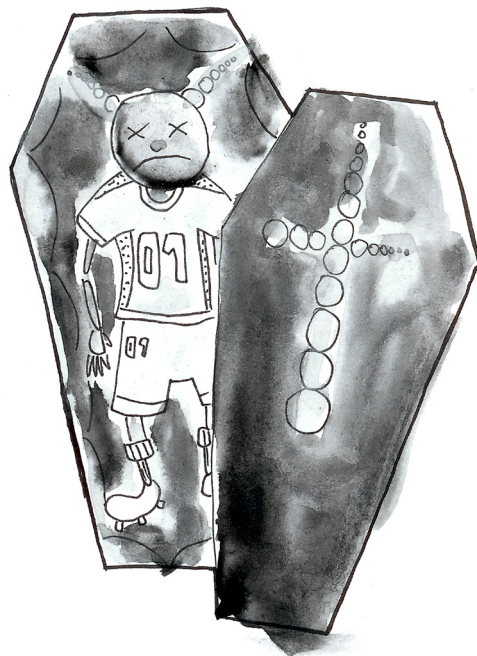
Je to jako droga. Stejně nepochopitelné, stejně silné, stejně návykové. Fotbal na té nejlepší úrovni je čímsi neskutečným, něčím z naprosto jiného světa, je to cosi, co někdo jako já nikdy nebude moci vlastním tělem vytvářet, a proto může jen s nábožným vytržením lepít oči k obrazovce. Všechny ty milimetrově přesné nahrávky ze sprintu do sprintu, ty krásné atletické běhy, ty vysokánské výskoky, to je prostě bomba! Když sleduji Arsenal, klub, který před více než sto lety založili dělníci jedné londýnské továrny na zbraň, před očima se mi dějí věci naprosto nedosažitelné, nepochopitelné, a proto nádherné a slovy nepopsatelné a nedocenitelné.

Je to jako umění: když hudebník slyší skvělou skladbu, tak mu srdce skáče radostí, podobně tak když si výtvarník prohlíží nádherný obraz, třese se od hlavy až k patě štěstím, nebo když se filmový

labužník dívá na krásné záběry skvostného filmu, v sedačce se samou slastí kroutí – stejně tak je to s fotbalovým fanouškem, jehož milovaní hráči si posílají jednu přesnou přihrávku za druhou, živelně si nabíhají do volných prostor a nakonec všechno vyvrcholí v erupci euforie, když se síť soupeřovy branky rozvlní pod tíhou fotbalového míče a ruce tisícíhlavého zástupu v zajetí radosti překotně vystřelí k nebesům. Napíšu to tedy naplno: fotbal je umění. Je to tak.

Jenže o kolik silnější prostředek k utváření emocí je fotbal nežli ostatní, klasická umění! Stejně jako kupříkladu v hudbě záleží výběr toho, co se vám bude líbit, především na vašem vkusu, na vaší osobnosti, na vašem nejniternějším a nejinimnějším světě, stejně tak je to i s výběrem vašeho nejoblíbenějšího týmu. Jenže v kopané se jako fanoušek můžete nejen dívat, ale i podílet na fungování svého klubu: fandové si po statisících kupují fotbalové dresy, povzbuzují své lidské kolegy, kteří reprezentují styl fotbalu, který sami milují, na hřišti, někteří dokonce kupují akcie svých srdcových klubů, aby se na jejich chodu mohli podílet přímo. Takovouto dávku interakce nenabízí žádné jiné umění nežli sport a fotbal jako jeho nejpůvodnější poddruh, a proto také je tak neuvěřitelně a celosvětově populární – kvůli možnosti bezprostředně propojit to nejesenciálnější z nás samotných s čímsi překrásným a přitom nám tak velice blízkým.

I sportovcům samotným čas od času z úst vycházejí věty typu „Je to jenom sport...“. Ptejte se: Je to jenom sport?

Je to umění. Ale pozor, budme v našem dotazování důslední: Je sport jenom umění? Drazí čtenáři, položme si ruku na srdce a vyřkneme tu nepopiratelnou pravdu: Ne, není to jenom umění, je to cosi víc, cosi nepopsatelně krásného a neskutečného, cosi, co nemá mezi lidskými výtvoři obdoby!

Tedy, pokud vám mohu poradit, podívejte se někdy na Arsenal. Dívejte se na Fabregase, jak krásně nahrává, pozorujte Nasriho, jak si hraje s protihráči, sledujte Songa, jak se vznášá nad trávnikem, když se rozběhne. Je to podívání natolik extatické a natolik silné, že si vás dříve nebo později jistojistě naprosto podmaní.

Jakub Kurnas, septima

Neznaboh na mši

Je jich víc než Číňanů a Slováků dohromady. Najdete je v každé zemi. Ovládají organizace, které hýbou světem. Jsou všude kolem nás, na jisto některé znáte. Jsou vašimi přáteli, nepřáteli, ale i rodinou! Křesťani – jak vypadají jejich mše?

Sedli jsme si do lavic, hned vedle postaršího, vlastně už šedivého pána. Nemohli jsme si nevšimnout, že i ostatní mají vlasy šedé či bílé – snad tu nejsme jediní pod šedesát? Zachvátila mě nervozita, strach, že mi nahrávající mobil pípne uprostřed přijímání a ten vážný dav mě ukamenuje. Dominiku přemohla náhlá potřeba kašlat, a vydržela jí až do konce.

Na digitálních obrazovkách před oltářem se rozsvítilo číslo 514. Po celé chrámové lodi šustily kancionály a všichni povstávali, ale já to vážně nějak nepobral. Strana 51, verš čtyři? Nebo strana 514? A tak, zatímco varhany už hodnou chvíli zněly a my tam tak stáli a koukali sousedům přes rameno, Dominice se teprve povedlo vyhledat jakýsi 514. zpěv, který nás pak doprovázel po celou dobu trvání mše.

Sotva jsme ho ale našli, mše šla dál a všichni se zase posadili. Kněz pronášel melodickou modlitbu, takovou tu „tá-tá-tá-tum“, co je pořád stejná, nakonec se utne a všichni sboro-

vě pronesou „tun“. Párkrát se četlo z Bible, zpívalo a zase četlo. Se smutkem jsem si uvědomil, že mi to vlastně moc neříkalo, protože přece jenom záležitosti staré dva tisíce let mohou jen těžko ovlivnit můj neznabožský pubertácký život. Čímž samozřejmě nepopírám jejich hodnotu – v kázání, které přišlo hned nato, mi byly ty příhody vysvětleny a mně už nepřišly tak mimo.

Konečně kázání! Jak jsem očekával, srdcem mše bylo kázání, přestože ty zpěvy a čtení před ním byly celkem sranda. Nicméně všechny ty příběhy se shrnuly právě při kázání a přiznám se, že až po výkladu kněze jsem teprve pochopil, co měly na mysli.

Nebudu tady přepisovat všechno, co tam ten kněz povídal – přestože výklad toho, jak Ježíš léčil malomocné, by byl určitě zajímavý –, ale zmíním aspoň hlavní bod celého kázání:

„Nedávno,“ začal kněz jemným hlasem z kazatelny, „jsem se bavil s postarším emigrantským párem. Ten pan manžel viděl špatně na jedno oko, pořád mu slzelo a podobně. Měl to léče- no špičkovými doktory, ale nic nepomáhalo.

Jednou se ale se ženou, jakožto turisti, vydali do jistého kostelíku se zázračným pramenem. Ona mu, spíš jen tak, než že by tomu opravdu věřila, poradila, aby si oko vymyl tou zázračnou vodou. Další den se probudil a ejhle! na to oko viděl dobře.“

Pak ještě kněz přidal další zázrak, kdy se jedné postarší ženě podařilo po mnoha nezdařených pokusech otěhotnět.

No, abych se přiznal, vyvolávalo to v nás spíš úsměv než bázeň

či údiv. Bylo nasnadě, že tehdy se žádný zázrak neodehrál, vymytí oka je jednoduše dobrým lékem na jeho znečištění a dítě v padesáti? No, často se to neděje, ale může být.

Nicméně, když jsem se rozhlédl kolem po tvářích svých sousedů, našel jsem v nich vážný souhlas. Vyjevil jsem oči a chtěl je začít přesvědčovat, že to přece žádný zázrak není, ale pak mě něco zastavilo.

Vlastně ani nezáleželo na tom, jestli se stal zázrak, nebo ne. Důležité bylo, zda tomu věřili, a když to kněz zdůrazňoval, energicky mával rukama, přestože jeho hlas byl pořád klidný. Hlavní bylo, jestli tomu věřili, a tak jednoduché to i bylo.

Na zbytek obřadu eucharistie a svatého přijímání jsem hleděl úplně jinými očima. Oni věřili, že se ta sušenka mění v tělo našeho Vykupitele, přestože já nikdy nepochopil, jak si někdo může něco takového myslet. Teď už vím, že si to nemyslí nikdo, ale to se nevyklučuje s tím, že by v to nikdo nevěřil. Přece jen – je snad bližší kontakt s Bohem než si ho strčit do pusy? A co záleží na tom, že je to pořád jenom sušenka?

Při posledním zpívání, těsně před desátou, jsme se už s Dominikou nedokázali udržet potichu, protože jsme živě rozmlouvali o křesťanech a jejich podivných způsobech. Každou neděli se sejdou, zazpívají si a pomodlí se, popřejí si mír a pak se společně pustí do oslavy Boha – ne tím, že by mu podřízli ovci, ale že pojedí tělo a krev jeho syna a mají se všichni navzájem rádi...

Nikolas Petrov, kvarta

Neodsuzujte je tak tvrdě. Vždyť jsou to porgáni!

„Hele, ale my fakt nejíme jídlo z iPadů,“ ujišťují mě smutně. A já jen příkvyvu; vždyť vím. Proč jim to těm chudákům novoporgánům pořád předhazujeme?

Jasně, když vás do školy vozí šofér, úplně na dně si asi nežijete, ale nikdo si přece nechce ošoupat nohy. No nekrutě hlavou, já vím, že byste se jždě limuzínou na nultou úplně nebránili, tak proč by oni (a to dokonce jen někteří) měli? Navíc to nic neznamená.

Novoporgáni možná mají o trochu vyšší standardy, to přiznám. Jenomže oni často pocházejí z rodin, které prostě vydělávají, a to způsobem nijak neobvyklým. Rodiče se potkali na Západě (jednoduše bohatší) – každý z jiné země – a odstěhovali se do Česka, kde měli rodinu. Jejich děti samozřejmě mluvily jazyky obou z nich, a tak je poslali na bilingvní školu.

Komu lze zazlívát, že právě na takové mezinárodní škole se často slézají mozky celé země? Jednoduše tam je větší propojení s mozky ostatních mezinárodních škol nejen v Evropě, ale i po celém světě. No, zkrátka, když se sejde pár takových dětí, můžou pak utvářet dojem jakési arogance, neboť jsou to dítka globalizace a jako takovým jim může přijít omezená česká (nejen) náctiletá společnost tupá.

Ale nenechte se mýlit – ne že by snad byli nějak dospělí. Zažil jsem je a viděl jsem, co provádí, a to nejen na jejich škole, ale pak i na různých dalších výletech. Věřte mi, některá jejich zvěrstva bych se neodvážil ani navrhnout své konzervativně staroporgáčské třídě, neboť právě novoporgáni vynalezli termín „zčájit se“ a o kinderparty bych se tu snad ani neměl zmiňovat.

Na druhou stranu je kouzelné s nimi jít do divadla, protože člověk se občas přistihne, že „o tomhle nikdy neslyšel“ nebo že mu „tohle vždycky unikalo“. Taková mše se s nimi zvládá tak dobře, že neodoláte a zajdete po ní do istanbulského bistra,

kteří vám novoporgáni doporučí.

Koho pak zajímá, že jejich tátové mají v garáži BMW vedle corvetty a že se jim pro bazén na zahradu nevejde šestý rybník? Vždyť samotní porgáni opovrhují pozemskými statky a plní si své hlavy jenom moudry, když omamné látky pominu.

Novoporgáni jsou fajn lidi. Byl jsem s nimi na švp a v jejich škole, a přestože automaty na pixelové polívky nevyvrátím, jejich pověstná arogance je přece jen jenom povídačka plná předsudků. Jasně, škola s takovým školním samozřejmě obsahuje lidi, kteří jsou krapet povýšení, ale to každá bilingvní škola v Česku a i novoporgáni si rádi zajdou někam, kde pro voňavou mlhu není vidět, a rozjímají.

Nikolas Petrov, kvarta

Jak Fojtík unikl zkoušení z češtiny

Dveře septimy se otevřely. Dovnitř vstoupil profesor Tatíček. Septimáni povstali na pozdrav. Hodina literatury začala.

Už když profesor zapisoval do elektronické třídnice, rozhostila se po třídě tísnivá atmosféra strachu ze zkoušení. Nikdo se samozřejmě na poslední látku před hodinou nepodíval. Děs a hrůza ovládly všechny přítomné. Máklovi dokonce začaly drkat zuby v rytmu šicího stroje. Strnulé obličejky prosebně hleděly po třídě. Nikdo ani nešpitl, každému ale bylo jasné, že znehybnělá hrdla chtějí hlasitě vykřiknout: „Prosím ne! Dnes NE!“ Jediný student, který toho dne nevykazoval jedinou známku stresu, ba dokonce se i lehce usmíval, byl Pavel Fojtík.

Tatíček dokončil zapisování do třídnice, stoupl si a pronesl tu strašlivou větu: „Tak, koho si dneska vyzkoušíme?“ Někteří ze studentů byli touto otázkou tak vyděšeni, že se jim téměř zastavil dech. Vražedné ticho přerušovalo pouze Máklovo pravidelné drkotání zubů. „Máme nějakého dobrovolníka?“ Nikdo se nehlásí. „Dobrá,“ Tatíček se zahleděl do svých poznámek, „Fojtíku, pojdte k tabuli!“

„Nepůjdu!“ řekl Fojtík rázně.

„Ale no tak, Fojtíku! Pojdte k tabuli!“ trvá si na svém pan profesor.

„A přece nepůjdu!“

„A pročpak ne?“

„Protože umím létat!“

Pavel Fojtík se zvedl ze židle, zamířil k nejbližšímu oknu, otevřel jej, vylezl na parapet, upažil a pak pomalounku začal zvedat ruce, které pak zase pomalu spustil dolů. Poté se postavil na špičky, ještě třikrát za sebou plynule zvedl a spustil ruce, načež se vznesl do vzduchu. Po chvíli již jeho udivení spolužáci sledovali, jak Fojtík s ladnou lehkostí máchá rukama a pomalu stoupá výš a výš. Za několik okamžiků vystoupal nad Lindnerovu ulici. Nějaká babička s pejskem pohlédla vzhůru a pomyslíla si: „Ach, jak všestranní jsou studenti elitních gymnázií!“

Fojtík vzlétl tak vysoko, že mu libeňské ulice připadaly jako malé šedivé čárky a činžáky jako domečky pro trpaslíky, park pod Korábem jako zelený koberec, libeňský plynojem jako zatoulaná kulička a Vltava jako pouhá strouha. Z Pražského hradu byl rázem malý papírový model a z petřínské rozhledny zapíchnutý špendlík. Fojtík po namáhavém výstupu přestal máchat rukama, uvolnil se a započal se zvolna nadnášet severními větry. Když si odpočinul, roztáhl ruce a plachtil. Da-

leko za ním již dávno zmizela Praha, již dávno minul čtverce polí malebného jihočeského venkova a chladičí věže Temelína. Překonal Dunaj, poté rakouské Alpy. Nad Toskánskem se kvůli bezvětří znovu párkrát opřel dlaněmi do vzduchu a pokračoval dál. Když pak letěl nad Středozezemním mořem, upadla mu z pravé nohy bačkora, spadla do vody a udělal „ŽBLUŇK!“ Když letěl nad Saharou, upadla mu z levé nohy bačkora, dopadla na poušť a udělala „BÁC!“ Tehdy Fojtík pravou nohou mírně zakormidloval směrem na Egypt. Když spatřil Nil, usoudil, že je takové vedro, že dál poletí raději bez trička. Sundal si tedy tričko a upustil jej na zem. Od té doby se Fojtíkovo tričko válí v písku mezi pyramidami.

Stočil to směrem na jih. Nad jižním Súdánem již bylo tak veliké vedro, že se rozhodl svléknout si i ponožky a kalhoty a dál letět už jen v trenkách. O dalším osudu ponožek nám nic známo není, ale víme to, že krátce po odhození kalhot mladý bojovník Tentam z kmene Hamhamů ve vesnici Mzuzsuszu uchoпил náčelnický oštěp s barevnými třásněmi, nasadil si slavnostní náhrdelník se lvími zuby a zakřičel: „Sláva! Mám nové kalhoty!“

Zanedlouho se Fojtík kochal překrásnými výhledy na jezero Ukerewe a na zasněžený vrcholek Kilimandžára. Po přeletu posledního horského hřebenu počal pomalu klesat, přičemž upřeně sledoval tanzánsko-keňskou hranici. Netrvalo to dlouho, a před jeho tváří se zjevila modrá plocha Indického oceánu. Tu Fojtík spatřil cílovou destinaci svého letu – ostrov Zanzibar. Dvakrát jej seshora obkroužil a pak hladce přistál na nejkrásnější písečnou pláži ostrova. Vše již bylo připraveno. Mezi palmami tančily v plavkách překrásné tanečnice, přímo na pláži stála obrovská lednice, kde se chladily lahvičky, a vedle a na stole pod obrovským slunečníkem na obrovském dřevěném stole voněly klobásy, jitrnice a další slastné pokrmy. Fojtík se pohodlně rozvalil do připraveného nafukovacího lehátka, zavřel oči, zaposlouchal se do zpěvu stříbrných mořských vln rozbíjejících se o pobřeží a měl dobrý pocit z toho, jak lživě unikl zkoušení z češtiny.

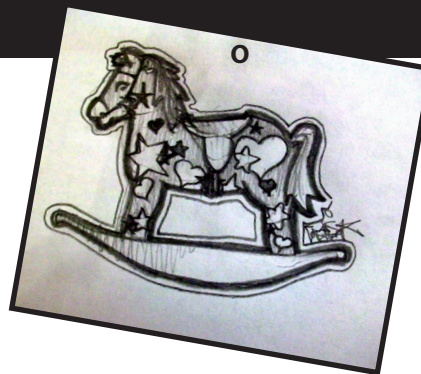
Dominik Obruča, oktáva

Na pouti

Na pouti plné absurdit a divných věcí, a přece je každý den stejný. Někdo nastavil časovou smyčku a vše se pořád opakuje. Nelze se vymanit a z podivnosti je všednost. A když volám o pomoc, dozvím se jen, že „uživatel není dostupný“. Že internet nefunguje. Že dneska nemůže. Že má moc práce. Že prostě nemá zájem. Snažím se vymanit z kolotoče, ale drobné už byly zaplacené, červené tlačítko svítí a už se nezastavuje. Bezmocně sedím na pouťovém koníčkovi a vzdávám se nadějí na změnu. Pořád dokola vidím ty samé domy a ty samé lidi a těším se, až slezu a bude klid. Kdybych aspoň seděla na tom pěkném zeleném autíčku vedle. Světýlka svítí, na pouti začíná noc, halas neustává, všude prodávají jen samé sladké drahé věci a koníček nezastavuje. Proč? Ještě si tu nějakou dobu pobudeš. Proč? Přecis to chtěla. Jen sed', nebudeš toho litovat, zkušenost k nezaplacení. Samozřejmě, jak jinak. Kolotočář upatlanou rukou přepočítává drobné a zapaluje si u toho cigaretu. Kouř se vlní kolem růžového koníčka a přináší s sebou vůni volnosti. Ale za chvíli zase mizí a já se už 39. kolečko držím za koníčkovy uši. Deprese se střídá s euforií a ta padá do tmy s dalším „uživatel není dostupný“. Volám z koníčka o pomoc a lidi přicházejí a koukají na mě a říkají si, že když to tolik chtěla, tak musí být šťastná. Vždyť se veze na takovém pěkném růžovém zvířátku. Proč počítá otočky, proč se snaží dostat dolů? Nedělám to pořád. Jsou chvíle, kdy jsem za koníčka ráda, užívám si, jak se pěkně točí, a dvacky za povození nelituju. Už se mi ale začíná motat hlava. Ještě si dám 41 koleček a pak z koníčka slezu. Už mi bude jedno, že uživatelé nejsou dostupní, protože si je najdu a budu jim vyprávět, jak jsem se točila a viděla všechno rozmazaně, oči plné slz, a jak byli všichni milý a mávali mi a jak se mi zdálo o jednohém hranostajovi a jak se mi stýskalo, a jestli to uživatele nebude zajímat, posadím je na kolotoč a tu dvacku za ně klidně zaplatím. Vše se bude točit pořád stejně, ale už beze mě...

Bětka Kovandová, sexta

Výjezdy do zahraničí mají určité mnoho pozitiv, od rodiny se skoro dospělý člověk odpoutá lehce, kamarádi počkají. Ale myslí někdo na to, co se stane s mladými páry, kterým takováhle „zkušenost“ může krásný vztah také zpřetrhat? Půl roku je po půl roce spolu přece jen dlouhá doba... Profilová fotka na Facebooku už není pro jednoho, ale pro dva, virtuální srdíčka létají na všechny strany, utrácejí se tisíce za drahé sms a špatná nálada a stesk jsou na denním pořádku. Rozhodla jsem se proto optat několika párů, jak tuto situaci zvládají, jak ji vnímají zpětně či jak se na ni připravují.

Pár číslo jedna

Čas v zahraničí tráví pán, slečna čeká v Praze, touto zkušeností právě procházejí.

1) Jak často a jakým způsobem (skype, dopisy, sms, ježdění do Prahy/ciziny) spolu komunikujete?

Ona: Komunikujeme spolu prakticky denně, v dnešní době s tím není problém. Nejčastěji samozřejmě využíváme Facebook nebo icq, ale objevili jsme i kouzlo dopisů. Vždycky mi rozzáří den, když na stole najdu dopis od něj, je to v podstatě mnohem víc osobní. Co se týče návštěv, vidíme se o tamějších prázdninách, jedinou výjimkou bude můj výlet za X, což to je sice jen jednou za celou dobu, ale osobní setkání nic nepřebije.

On: Komunikujeme spolu prakticky denně, když už ne skrz chat, tak aspoň sms, dopisy si posíláme taky. Y za mnou přijede jednou, já jezdím domů na prázdniny.

2) Co je nejtěžší? Je to horší, než jste očekávali, nebo se to dá zvládnout?

Ona: Já jsem to nikdy nevnímala jako celou dobu, jako že se prostě půl roku budeme muset jeden bez druhého obejít – navíc to ani není pravda, vidíme se o prázdninách a pořád jsme spolu v kontaktu, dá se říct, že bychom se v podstatě jeden bez druhého neobešli. Nejhorší jsou ty první dny po rozloučení, to je mi fakt smutno. Ale myslím, že se to dá zvládnout, a v podstatě tak sami sobě dokazujeme, že ten

vztah opravdu funguje.

On: Já jsem se bál od toho něco očekávat, takže nemůžu říct, jestli lepší nebo horší. Asi takhle: zvládnout se to sice dá, ale stejně to je na hovno. Nejtěžší je asi mít skrz všechny ty zdroje přehled, co se na druhé straně děje, ale nemoc s tím nic dělat, tak na to jako koukat v kině, jestli víš, jak to myslím...

3) Má to nějaká pozitiva?

Ona: Plusů je určitě málo, ale napadá mě právě komunikace. Máme si pořád co říct a jak využíváme jednu dopisy, podruhé Facebook a jindy smsky, je tu pořád něco, co nám dělá aspoň malou radost. V podstatě vedeme několik paralelních konverzací, a máme tak prostor si utřídit myšlenky a formulovat je. Určitě někdo namítne, že cit se dá vyjádřit lépe beze slov, což nemůžu popřít. Netěší mě, že mám přítel v cizině, a měla bych ho mnohem radši tady, ale třeba to náš vťah utuží. Jak říká otřepané přísloví: „Co tě nezabije, to tě posílí.“ Snad to platí i v tomhle případě. Každopádně, když se konečně vidíme, mnohem víc to prožíváme a setkání jsou o to srdečnější. Když nic jiného, aspoň se máme na co (na koho) těšit.

On: Určitě – je to klišé jako sviň, ale myslím, že si pak ten čas spolu užíváme úplně na maximum. Takže má.

4) Myslíte si, že je lepší se průběžně vracet do Čech, nebo zůstat celou dobu v cizině a odbýt si to najednou?

Ona: Jednoznačně je lepší průběžně se do Čech vracet a rozdělit si tak pobyt na menší části. Pocit, že svoji drahou polovičku neuvidím celého půl roku, by pro mě asi byl nesnesitelný...

On: Podle mě čím častěji se mezitím vidíme, tím líp. Celou dobu v kuse bych si fakt moc nedal.

5) Myslíte si/bojíte se, že to nějak – ať už pozitivně, nebo negativně – ovlivní váš vztah do budoucna?

Ona: Myslím, že už to na nás působí. Možná, že si teď trochu víc vážíme přítomnosti toho druhého a třeba jsme získali trochu jinou představu o čase. Ale moc si neumím představit, jak by nás to do budoucna ovlivnilo negativně. Nevěřím, že bychom se kvůli tomu třeba rozešli nebo si našli někoho jiného, s tím, jak jsme v kontaktu, jak dlouho spolu jsme, co jsme prožili a co k sobě cítíme, s tím by to prostě nešlo.

On: Myslím, že jestli, tak jediné pozitivně. Ale co já vím, že jo... Ona je to taková zkouška, podle mě, a když jí projdem (tedy jestli bude vůbec nějaký budoucno), tak to bude takový dobrý...

6) Nosíte s sebou fotku svého protějšku?

Ona: Fotku mám nalepenou na zdi a uloženou v mobilu. V klasické „papírové“ podobě ji s sebou zatím nenosím, mám u sebe (nebo na sobě) spoustu dalších věcí spojených s mým protějškem, skoro jako talismany, ale fotka mě těší asi nejvíc.

On: V mobilu, v počítači, ve foťáku... Jenom v peněžence bohužel ne, no...

7) Co byste poradili dalším párům, které čeká tato zkušenost?

Ona: Nevím, jestli můžu mluvit i za něj, ale pro mě je asi nejdůležitější jakýkoliv kontakt. Musím mít pořád na očích nějaký talisman, nějakou vzpomínku; každý den potřebuju aspoň řádek slov, i kdyby to měla být jen sms na dobrou noc po vyčerpávajícím dni. Chci znát každý detail z jeho života tam – co dělá, kam chodí, jak se chovají jeho noví kamarádi, kde bydlí i co jí. Osudná rána pro vztah je selhání komunikace. Holky, pište mu často, určitě o vás taky rád uslyší. Nebojte se, že byste se vtíraly nebo tak něco. Jste přece už spolu, tak si na nic nehrajte a nenechte ho na vás ani na chvíli zapomenout – ale nebuďte stíhačky. Důležitá je hlavně důvěra, bez ní by to vůbec nemohlo fungovat.

On: Tak to fakt nevím... Asi aby se toho

nebáli nějak šíleně moc. Víš co, optimismus je důležitější...

8) Chybí vám sex?

Ona: Chybí mi všechno, od drobných vtípků na moji maličkost, přes procházky městem a společné chvíle; ani sex není výjimkou.

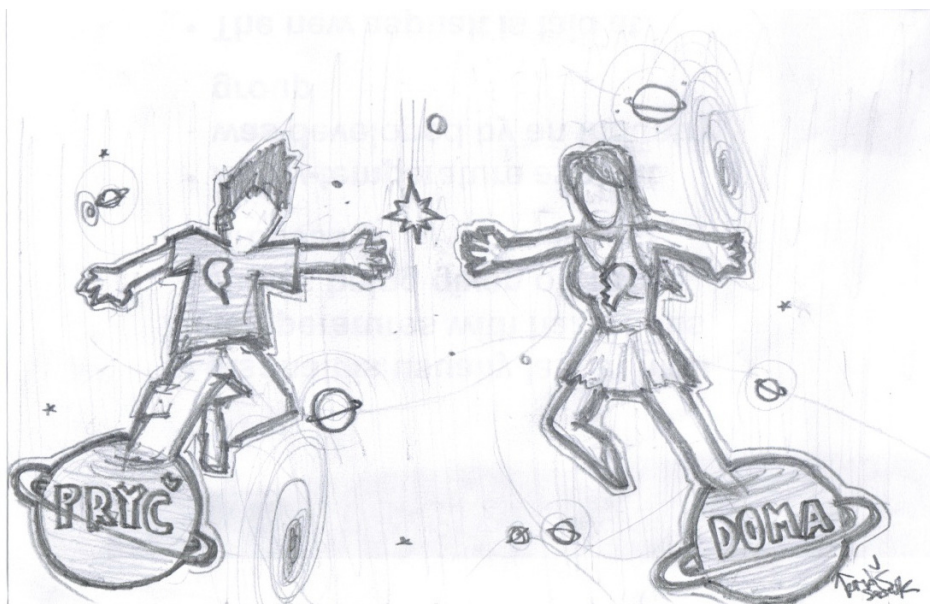
On: Tak samozřejmě že jo... Ale zdaleka ne nejvíc.

Pár číslo dva

V zahraničí je slečna, drahý je mezitím v Praze, stejně jako první pár tuto situaci zažívají právě teď:

1) Jak často a jakým způsobem (skype, dopisy, sms, ježdění do Prahy/ciziny) spolu komunikujete?

Ona: Jelikož přeci jen nestuduji tak daleko jako mí ostatní spolužáci (tak mě napadá, že to s tou anonymitou nebude tak horké...), není naštěstí takový problém

navzájem se se svým přítelem navštěvovat. Pochopitelně ale ani to nemůže náctiletému páru úplně stačit, takže v pohodovosti je také Skype a mobil.

On: Komunikujeme spolu tak jednou za dva za tři dny. Jednou jsem byl v cizině, jinak přijíždí každé dva tři týdny zpět do Čech.

2) Co je nejtěžší? Je to horší, než jste očekávali, nebo se to dá zvládnout?

Ona: Abych se přiznala, očekávala jsem to všechno o trochu horší. Protože se mimálně jednou za měsíc vracím do Čech (zase ta anonymita...), dá se to s kombinací přítelovy návštěvy s trochou vůle přetpět. A co je nejtěžší? Utrpení těch čtrnácti nudných dní...

On: Dá se to zvládnout.

3) Má to nějaká pozitiva?

Ona: Moje maminka mi jednou říkala, že „vztah, který přestojí odloučení, může vydržet na celý život“. Tak se nechám překvapit.

On: Ne.

4) Myslíte si, že je lepší se průběžně vracet do Čech, nebo zůstat celou dobu v cizině a odbyt si to najednou?

Ona: Určitě se vracet!

On: Průběžně se vracet.

5) Myslíte si/bojíte se, že to nějak – ať už pozitivně, nebo negativně – ovlivní váš vztah do budoucna?

Ona: Počítám s tím, že si první dny po mém trvalém příjezdu budeme svou stálou vzájemnou přítomností lézt na nervy. A pokud náš „vztah přestojí odloučení“...

On: Jestli, tak pozitivně.

6) Nosíte s sebou fotku svého protějšku?

Ona: Samozřejmě.

On: Ne...

7) Co byste poradili dalším párům, které čeká tato zkušenost?

Ona: Vracet se co nejčastěji do Čech, a to nejen kvůli příteli. A pokud to bude v rámci finančních možností, domluvit si třeba na prodloužený víkend či prázdniny přítelovu návštěvu.

On: Navštěvujte se!

8) Chybí vám sex?

Ona: Hmmmm... :)

On: Ano...

Pár číslo tři

Pár číslo tři už má zkušenost za sebou, a tak jsem se ptala, jak ji zpětně vnímají, v zahraničí byl tentokrát pán:

1) Převažují pozitiva či negativa, když je jeden v zahraničí? Co je nejtěžší?

Ona: Pravda je, že nějaká pozitiva člověk najde – víc času na kamarády, školu (pouze čistě teoreticky, v praxi to pokulhává), docenění internetu, docenění kamarádů a mamincina ramene. Ovšem již z logiky věci je jasné, že párům svědčí více vzdálenost několika centimetrů než tisíců kilometrů, tudíž negativ je nesrovnatelně víc. A co je nejtěžší? Neodsoudit čas v odloučení jako ztracený a udržet si nadhled a dobrou náladu.

On: Když je jeden ze dvou v zahraničí, tak převažují jasně negativa... Co se toho vztahu samotného týká, tak to podle mě nemá snad ani jednu jedinou kladnou stránku... Ono se sice říká „co tě nezabije, to tě posílí“ – ale je to jenom fráze, v tomhle případě rozhodně. Člověk to buď přetrpí, nebo to nevydrží, ale žádné přínos to nemá. Samozřejmě že když je ten vztah blbej, tak to nevydrží. Jenže mám pocit, že pokud je ten vztah dobrej, nemusí to ještě nutně znamenat, že vydrží. To je právě ten háček. Nejtěžší je vnímat to odloučení stejně jako ten druhý. Je několik způsobů, jak to období přežít, ale když to oba dva berou příliš odlišně, může to být docela problém. Pak se zdá, že si vůbec nerozumějí.

2) Změnila nebo spíš ovlivnila – ať už pozitivně, či negativně – tato zkušenost nějak výrazně váš vztah?

Ona: Nejdřív jsem měla pocit, že zahraniční pobyt náš vztah pohřbí, ale nakonec jej utužil. Že by snad bylo něco na starém „Všechno zlé je pro něco dobré“? On: Během toho odloučení negativně. Když to pak skončí, tak z toho má člověk radost, samozřejmě. Může si říkat, že je to přece bezva, že to vydrželo, že je to o to lepší. Ale to je blbost, člověk by byl mnohem šťastnější, kdyby to vůbec nezažil.

3) Šli byste do toho znovu?

Ona: Negativa převažují nad pozitivy, tudíž s chladnou logikou říkám ne. Ovšem nikdy nevíme, co nám osud přihraje do cesty, tudíž za tím ne je takové docela nepatrné ale.

On: Ne. To bych musel mít sakra dobrou motivaci. A dneska si nedokážu reálně představit důvod, kvůli kterému bych to chtěl podstoupit znovu.

Pár číslo čtyři

A jako poslední, čtvrtý pár, jsem si vybrala dvojici, kterou odjezd jednoho, konkrétně slečny, do zahraničí teprve čeká

1) Co si myslíte, že bude nejhorší?

On: Klasika... Je to celkově takovej neplnohodnotnej kontakt, Skype je sice fajn, ale přece jenom to je naživo lepší. No a ten celibát, samozřejmě...

Ona: No samozřejmě nejhorší bude pocit osamocení, pocit toho, že je ten někdo, koho máte rádi, hodně daleko. A pak taky to, že asi neustále budu přemýšlet o tom, jestli mi to vůbec stojí za to.

2) Myslíte, že bude mít tato zkušenost nějaké pozitiva nebo ji z pohledu vztahu vnímáte jenom negativně?

On: Asi jenom pozitiva, pokud to překlepeme. Bezprostředně po návratu bude samozřejmě úžasný to přivítání a (trochu poetičného patetična) ten první pohled/obejmutí/přivonění.

Ona: Negativně – zdravé odloučení – půl roku?! Z hlediska vztahu vnímám tuto zkušenost hodně negativně. Za půl roku se člověk může hodně změnit, jak se tak hezky říká, a ve vztahu se pak může stát, že se každý z páru změní úplně jinak. Mimoto pobyt v zahraničí, kde nikomu nerozumíte, se snáší i hůř, když vám někdo chybí.

3) Jakou nejdelší dobu jste se zatím neviděli?

On: Tak tejdén a půl.

Ona: Tejdén a půl.

připravila Bětka Kovandová, sexta

TIPY PRO PŘEŽITÍ V AURILLACU aneb LE MONDE ABSURDE A HLEDÁNÍ SMYSLU V NESMYSLU

Vážení a milí,

připravili jsme si pro vás pár tipů pro život ve francouzském městečku Aurillac. Čtete a naše rady nepodceňujte, mluví z nás zkušenost.

1. Vezměte si s sebou svetr.
2. Budte si vědomi toho, že není Francie jako Francie a Aurillac nerovná se Paříž.
3. Nemyslete si, že o hodině můžete jít na záchod nebo se dokonce i napít. Vyčůrat před hodinou!
4. Budte sebevědomí, francouzský šarm je kachna.
5. Počítejte s tím, že autobus v neděli je tu jen dobrý vtíp.
6. Jste-li kluk, ostříhejte se jako Justin Bieber a dbejte na to, abyste na sobě měli víc doplňků než většina slečen ve vašem okolí. Zapadnete!
7. Jste-li holka, zahodte líčidla a učešte si patku od ucha k uchu.
8. Staňte se kavárenskými povaleči a travte každé odpoledne na kafi. Dny tak splynou v jeden dlouhý a odjezd se přiblíží.
9. Zatajte, že již za sebou máte veškerou probranou látku, budete za génia.
10. Bacha na Finaud s Toty a Coudercovy nenechává prsty.
11. Vezměte si s sebou past na medvědy, zvířata jsou tu povětšinou agresivní.

šinou agresivní.

12. Zatahovali jste v Čechách jednou ročně běhání na 1000 m? Připravte se na trojnásobek každý týden.

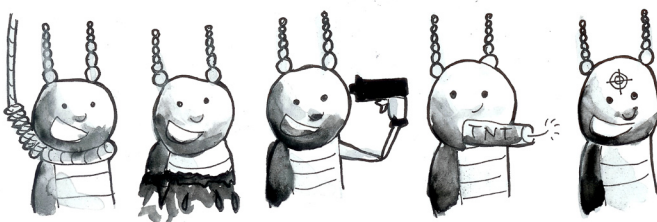
13. Pozor na pain au chocolat, závislost se dostavuje už po týdnu.

14. Kalkulačku nechte doma, byla by vám k ničemu, ty francouzské jsou podstatně vyvinutější.

15. Attention, Mekáč je pro snoby a wifi pro fajnky.

16. Místní Rufer má sarkastické poznámky na váš ruský přízvuk a místní Kaczor jel 300 km na kole, aby viděl folklorní festival? Nepanikařte, to je v Aurillacu normální.

17. Smiřte se s tím, že nejste z Česka, ani z Československa, nýbrž z Moldávie a vaše národní hymna je Dragostea dim Tei od O-Zone.

18. Nesmějte se, francouzská angličtina je dekadentní.
 19. Připravte se, že není pivo jako pivo, to francouzské je různověl!
 20. Podle zvonění na věži se neřidte, to vás jen aurillacký zvoník pravidelně upozorňuje, že bude za 18 minut celá. Opravdu.
 21. Pozor, nerozlišují se tu pánské a dámské záchody.
 22. Připravte se na to, že prvních mnoho měsíců neporozumíte řeči jejich kmene.
 23. Chcete-li všechny ohromit, vyslovte „Ř“ nebo rovnou magickou formuli „řeřicha“.
 24. Nebojte se, že si tu nenajdete kamarády, každý z vašich českých přátel tu má svého dvojníka ve francouzském provedení.
 25. Francouzská zapečená bageta – tvrdší než mrtvá prateta.
 26. Muži, za balzám na rty se tu stydět nemusíte.
 27. Deklarujte, že jste tu na prázdninách, pročež nehodláte pracovat. Budete se mít dobře.
 28. Nemějte iluze o francouzské kuchyni, Nutela, kečup a majo-

- néza vás o ně připraví.
 29. V polibku na tvář vašeň nehledejte.
 30. Zmíňte se o tom, že v Čechách stojí velké pivo 1 euro, rázem budete mít minimálně 30 potenciálních hostů.
 31. Knedlo-vepřo-zelo budete hledat marně.
 32. Ideální počet účastníků zájezdu jsou tři, mohou se proti sobě libovolně spikávat. Nejlepší kombinací jsou dvě holky a jeden kluk – dvě ze tří vám to potvrdí.
 33. Po pár dnech se se svými českými soupeřnicemi budete cítit jako jedna rodina, přizpůsobte tomu konverzaci (víte, co znamená slovo „mujer“ ve španělštině?).
 34. Podnikejte rodinné výlety, kopec či hrad jsou ideální!
 35. Nevážíte si PORGu? Jeďte do Aurillacu.
 P.S.: Nenechte se ničím odradit, v Aurillacu je moc hezky.

Vaše aurillacké trio – Teoretik, Praktik a Profesionál

Psí vinobraní aneb bakchanálie

Tu země oplývá mlékem a přetéká vínem a sladkým nektarem včel.

Jak syrským kadidlem všechno voní.

Bakchos do výše zvedá

hořící pochodeň,

svůj rozzhavený thyrsos.

Eurípidés

Na samém konci léta a samotném počátku podzimu začíná „psí vinobraní“.

Po celé léto zahaloval porost psího vína dům. Psí réva přilnula ke stěnám a pokryla je těžkou tapisérií z velkých leskle zelených listů. K okapům a střeše však vyhnala dlouhé a jemné výhonky, které se hned zase spouštěly dolů před okna a měnily se v jakési síťoví, provázky, firhaňky či šláře, a v bledé zeleni barvy jarního pórku, stínice palčivé slunce, filtrovaly a destilovaly jeho zář v matnou esenci chladivosti, která proudila otevřenými okny a ve vlkách, tak jak vánek pohyboval šlahouny, zaplavovala vnitřek domu.

Na konci léta však víno rozkvetne. V čase, kdy vše ostatní již přináší plody, začíná teprve rozkvétat tento druh révy zasvěcené smrtícímu šílenství.

Tisíce drobných kuliček, kterými se šlahouny obsypaly, začínají praskat a zjevovat kvítky nanejvýš nenápadné. O co však barva nicotnější, o to obsah opojnější: mastný a hustý, přesladký nektar kanoucí. Voňavě se táhnoucí medovina, víno staré a zralé, pravé amontilado všeho hmyzu.

A všichni šílí, a blanokřídílí nejvíce. Vrhají se do hustého révoví, bzučí a hučí. Motají se opile, padají zmámení, znovu vzlétnou, aby sáli, vrážejí do sebe. Jenom pít. Jaká rozkoš na nic nemyslet pít, a pít.

Sparagmos bakchický tomu říkali ve starém Řecku. Běsnění nezvladatelné, ztráta všech zábran, šílení a slepota. A běda tomu, kdo se s těmito opilými bakchantkami setká. Bude rozsápán.

Ale zde je přeci jenom jinak: všichni šílí, vlastně skoro všichni. Motýli, vosy, včely. I když mámení podlehly i velké tučné mouchy, které jinak sladkosti nezajímají a nyní se nemohou od jindy opomíjeného odtrhnout.

Nad vším tím blázněním se klidně a s rozmyslem, tak kontrastujícím s pošetilou nepozorností opilců, vznášejí jediní střízliví této chvíle. Sršni.

Jsou na lovu a lov je bohatý a snadný. Každou chvíli se mihne před okny silné tělo velkého sršně a uchvátí některou z blaženě zpitých včel či much. Srazí svou oběť za letu, celou ji zmáčkne a rozdrťí jako hadr nacucaný sirupem a rychle odnáší pryč, k hostině se svými, doma v papírovitém domě.

Kdybychom dovnitř nahlédli, viděli bychom, jak všichni horlivě kusadly z kořisti sladkou kaši vaří. A kdybychom pozorně naslouchali, zaslechli bychom, jak hladové larvy o stěny škrábou, pokrmu se domáhajíce.

A tak se loví, znovu a znovu. Silní a sebejistí vždy přemohou zmatené a bláhové, pozřou je a stráví, sami z nich rostou a sílí.

A přece. Je zákonem tohoto podnebesí, že kdo je příliš mocný, zaniká. Snad se vítězové nakazili šílenstvím poražených. Sotva pár týdnů uplyne, sotva stačí strávit pokrm tak vydatný, sami začnou ztrácet rozvahu. Jen tak krouží kolem hnízda, o společné se již nestarají. O dům kdysi tak pečlivě budovaný nepečují, larvy nikdo nekrmí, jejich křiku nikdo nena-

slouchá. Nakonec v běsnění, jako dávné bakchantky, vše rvou a trhají. Dům zničí a děti poházejí kolem a sami hynou vysílením.

Všichni mrtví. Jaká tragédie, chtělo by se zvolat. Ale ne, ještě někdo zůstal: pozorovatel a vypravěč tohoto dramatu. Ještě by měl zešlehet on, nebo by měl zůstat jen nezúčastněným pozorovatelem v bláznivém světě zmaru?

Přijdou však dny, kdy se ochladí a první mrazíky začnou barvit listy révy psí do purpurů, nachů týrských fialově potemnělých, rumělek nejzářivějších, kadmií, kraplaků hustě natřených, červení všech možných. A na hrotech listů také jako Hébé růžovoprstá červánkově světle.

Někde zlatožlutě a někde přímo zlatě... Barevné vitráže z listů před okny promítají svou bláznivě přehnanou barevnost dovnitř a všechno mění. Podle toho, jak svítí slunce, podle síly světelné záře se proměňuje pokoj v katedrálu, tajemně zastřenou v barvách, které se rozpouštějí v lesklém laku na nábytku, pableskující jako zbytky prastaré polychromie.

V iluminovanou knihu – když převládnu

rumělky a zlata v svítivých ploškách, které plavou po stole a koberci, skle a porcelánu.

V šaškovský mumraj – když se všechno smíchá.

Anebo když několika posledními temně červenými listy mává vítr před okny. To se na všem zapalují ohnivé skvrny drobných požáříšť, všude jsou rozeseta ohniště plná žhnoucích uhlíků, a zdá se, že každou chvíli vše vzplane v jediném ohni. V požáru, který vše stráví.

Jenom rychle prchnout, než sami uhoříte!

Je to bláznivé.

Je to zcela k zbláznění!

Kdo by se z toho nezbláznil?

A tomu se říká „psí vinobraní“.

Aleš Roleček

Weather's deadly joke

PORG je škola hrdá. Jsme hrdí na naše profesory, jsme hrdí na naši rodinnou atmosféru a od závěru loňského školního roku můžeme být hrdí i na Nikolase Petrova - vítěze anglické literární soutěže IMPAC. PORGazeen vám přináší ochutnávku jeho oceněného článku, kterou můžete rozvinout v kompletní pokrm skrz stránky echo.bonusweb.cz, kde bude uveřejněn celý text. Tedy příjemné čtení a Nikolasi, gratulujeme!

Pain.

The very first thing Bertheld realized after awakening was pain. It was flowing throughout his body, starting at the top of his head, running through his neck to torso where it divided into four parts, each heading for its own limb. The final sum of agony was as a specific kind of devil's aria, cruel and painful.

"Nobody could have survived," she hissed. "The earthquake was too powerful. Even if he somehow escaped his house, he would die in the storm."

Another pause.

"You know," said a woman, "She's right. No one could have ever survived there. At least no one... normal." Bertheld stopped moving.

"You mean..." whispered the one who first said Bertheld did survive.

"Yes."

"Well, he's very old. Many young died, so why did he survive?"

Bertheld tried to say something, to tell them he's a good Christian, but all he did was a cough.

"And he's never been married."

"He used to live alone... what did he do there?"

"Our kids died!" yelled a mother.

Come on, people... He made a lot of effort, but it didn't seem to help. Long journey had taken away all his power.

"Nobody could have survived. Unless he had an... agreement with-"

No, you can't be serious...

"Devil!"

"Oh!"

"He's why we're all suffering that hard!" cried someone.

"He killed our husbands and children!"

It was the earthquake, not me! Cursed neck, why did you betray me right now? He shook in order to at least sit. He didn't.

"He's a heretic!"

"Purge the heretic!"

"Kill the heretic!"

Was ist passiert

Porg wurde 20 Jahre alt. Die Feier war großartig. Na sagt mal selbst! Wann dürft ihr im Schulgarten Bier trinken und rauchen? Und dazu nobler Besuch von der Burg, VIP-Raum im Pavillon und Wurst für 45 Kronen.

Septima und Prima waren auf einem Ausflug in Běstvina. Jeder weiß, das es die beste Běstvina war. Ein Atomkrieg ist da ausgebrochen. Nur die Besten haben überlebt. Das Programm war reichhaltig und interessant, mit vielen unterhaltsamen Spielen. Eine Perle in den zwei letzten Monaten war die Schule in der Natur. Wir sind in das Hotel Energetik gefahren. Es hat unsere Erwartungen erfüllt. Der Ausblick war wunderschön, aber die ganze Woche war nur Nebel. Essen war super, außer dem Frühstück. Das Projekt des Professoren Profota war toll. Wir sind viel spazieren gegangen und haben interessante Sachen gesehen. Es gab nur ein Problem. Viele Leute fanden den Preis, fast 5000 Kronen, zu hoch. Dafür hatten wir aber ein Schwimmbad.

Etwa zwanzig Leute sind nicht ins Riesengebirge gefahren. Die hatten Ausflüge auf die Prager Hügel gemacht. So haben sie ein Nationaldenkmal, einen Wald, eine Festungsrue und eine Mülldeponie gesehen.

Nach der Schule in der Natur wollen alle Lehrer schnell viele Noten haben. Wir müssen also viele Arbeiten abgeben und schreiben viele Tests.

In der Septima ist jetzt Tischfußball sehr populär geworden. Wir spielen auch mit den neuen Studenten aus der Sexta. Aber jetzt kommt das Ende des Trimesters...

Es waren die Senats und Kommunalwahlen. Sie fanden auch in unserer Schule statt. Hurra. Nur drei Stunden und dann ab nach Hause. Aber immer noch haben wir keinen Bürgermeister.

K. H. veranstaltet jeden Montag in der Bibliothek Hören der klassischen Musik. Der einzige Stammzuhörer ist Frau Huňkova. Kommen Sie doch auch mal!

Viele Studenten von der Sexta sind ins Ausland ausgewandert. Wie verlassen

jetzt ihre Klasse aussieht! Hoffentlich kommen sie auch zurück.

Die Deutschen aus Hamburg haben uns besucht. Sie waren hier 14 Tage und es verging ohne große Probleme. Nur manchmal haben sie ein bisschen Krach gemacht.

Wir haben einen deutschen Muttersprachler. Er ist ein evangelischer Pfarrer und arbeitete im Krematorium. Čuvun hat eine neue Einrichtung. Wir freuen uns hauptsächlich über die neue Couch.

Oktáva hat das neue Abitur geschrieben. Alle sagen das gleiche, dass es keinen Sinn hat.

In den Herbstferien sind viele Leute in Prag geblieben und haben sich gelangweilt. Niemand kam mit einer Idee, etwas zusammen zu tun. Sind wir schon so alt und unoriginel?

Septima

Perly sviní(m)

Tatíček

Má láska vás všemu naučí.

Jsem kádinka, nalijte do mě 100 ml vody...

Já se pamatuji, jak mě dědeček vodíval za pět korun k holiči... Tenkrát byl ještě důvod proč...

Janichová

Uvedte věc z chemického průmyslu, která zpříjemní pobyt u moře.

M. A.: Antikoncepce.

Částice v plynech se přitahují tak, že se vůbec nepřitahují.

Jáchyme, řekněte mi ještě, jaké mají silikony nevýhody?

J. S.: No, nevím, to jsem si teda nezjišťoval, akorát mě jediné napadá, že někdy je to dost vidět.

Tak jak vám vyšla ta rovnice rozpuštění chlóru?

M. L.: Rovnice? Já jsem napsal „ANO“.

Proč je mýdlo zásadité, když vzniklo neutralizací?

H. K.: Proč je mýdlo zásadité? No, asi vzniklo neutralizací.

Toegel

(Studentka se nepřítomně dívá z okna)
Studentko!!! Jste přítomna?!

A teď již nastoupí Michal s pohlavní soustavou. S prezentací!

Že vás praštím klasifikačním zápisníkem!

Tohle je homozygotní člověk a tohle je homozygotní žena.

Bukovský

Běžte přede mě, ať na vás vidím a vy na mě, je to slušnost se někomu dívat do očí, když s ním mluvím; tedy face to face a ne prdel to prdel. Lukáši, jak můžete poslouchat, když si tam pořád pro sebe povídáte?! No, to je dobrý... Já vás vlastně obdivuju!

Na založení města potřebovali lokátora. To byl člověk, který ... měl hodně práce.

(Probírá se zvětrávání, do třídy vejde Z. Bidláková)

Bukovský: Tady paní profesorka nám dá krásný příklad zvětraliny.

Z. B.: To jako koukáte na mě?

Krištofóry

(O vysoké úmrtnosti v době před průmyslovou revolucí) Do roku 1750 žili lidé spolu na té vesnici, znali se, měli se rádi, chodili spolu na ty pohřby...

Já vám říkám fakta, a vy si subjektivně udělejte názor.

V Tokiu, tam si kupují vzduch. Nebo ne?

Šlajchrtová

Matěji, mohl byste se tvářit trochu inteligentněji?

Bidláková

V ostatních kombinacích by ti pánové byli postižení.

Nebavte se ve dvojicích, ani sami se sebou!

Honzo, kdybyste chtěl po mě strouhátko, tak bych vás poslala do prčic!

Čím víc toho uděláte v hodině, tím víc toho budete mít na doma.

(Na aerobiku o sestavě:)

H. H.: Není tam toho sexu moc?

Bidláková: Sexu není nikdy dost!

Příbík

(Příbík procházej francouzským oknem:) Do pavilónu se NIKDY nechodí francouzským oknem!

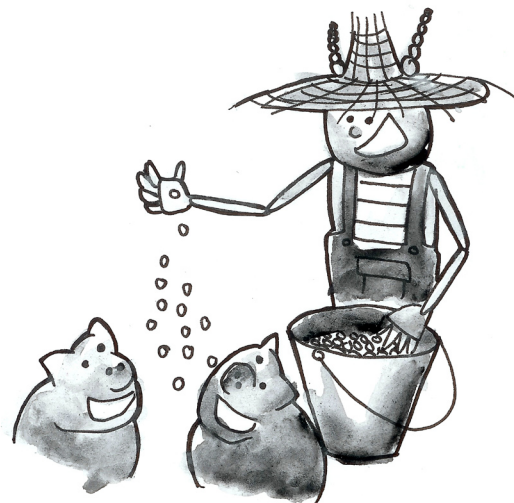
Venclík

Marcus Aurelius neměl s Vídni dobrý vztah, protože tam zemřel na mor.

Fantys

Sorry, I'm lake!

K P. H. a D. B.: Vy dva jste jak siamsky dvojčata!

Arnot

V pondělí si napíšeme nehlášený test.

Mezi Země Koruny české patřilo také Moravství markrabské...

Göring? To byl 180kilovej morfinista, Himmler, to byl úplnej zoufalec. Neuběh ani deset metrů... No a Hitler, to byl takovej asiát.

V Japonsku dva lidi pracují v zemědělství.

J. S.: Jako ze sta?

Arnot: No, Japonci mají výborné hospodářství, ale dva lidi by to nezvládli. Traktory rychlosti šinkanzenu ještě nevyalezli.

Roleček

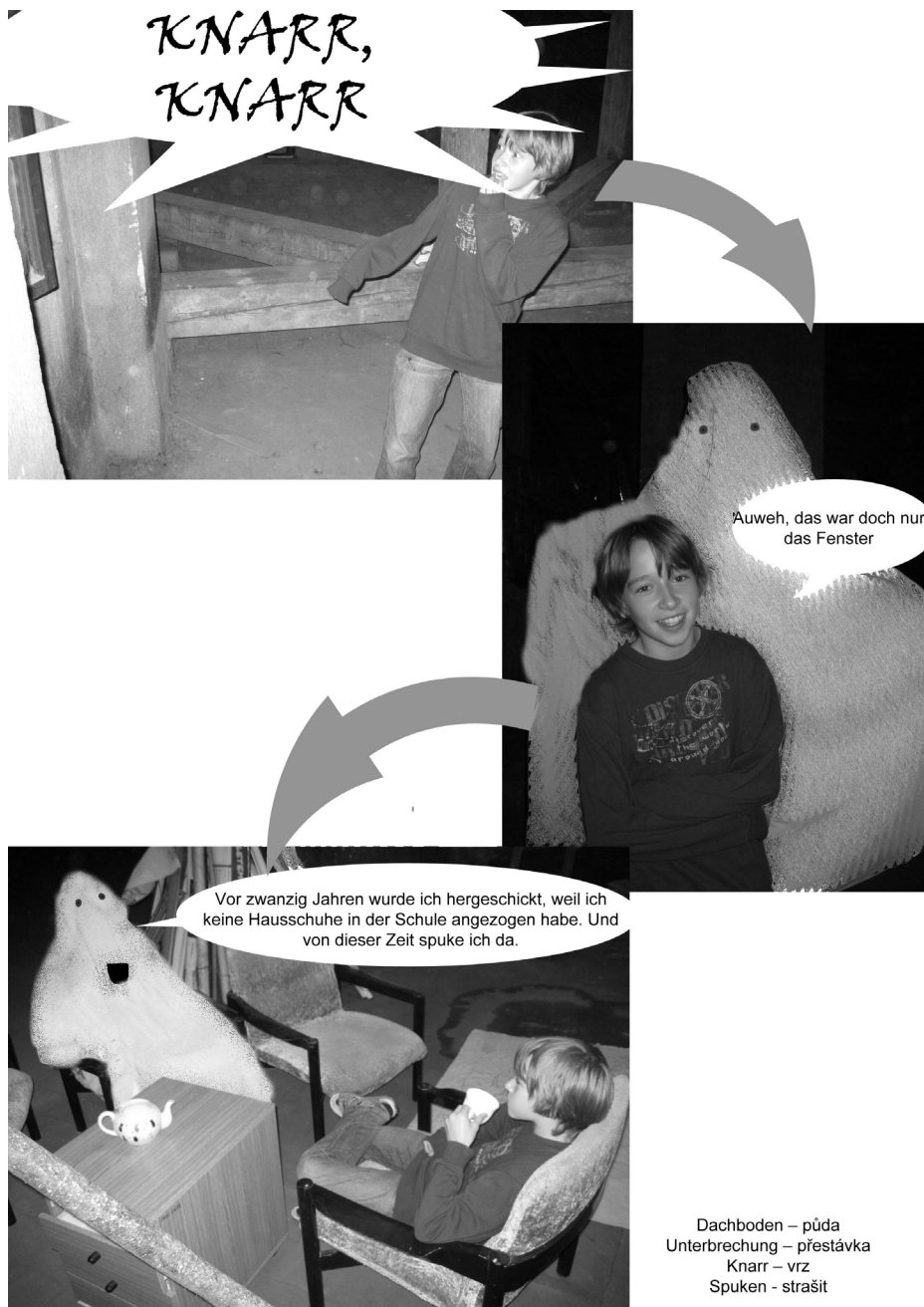
Bydlení, to je totiž velké umění. Bydlet v jedné místnosti, to umí každý. Ale v padesáti?

Se státní maturitou je to jako s gilotinou; myšlenka je to dobrá – aby lidé netrpěli.

Nějací říkají, že se Eriugena naučil řecky špatně. Ale představte si, učit se řecky mezi barbarskými Franky. To by ani Pospíšil nezvládl.

Vy nejste jen teolog, vy jste i skrytý extrémní platonista. Tomu se totiž říká extrémní platonismus, to jednou také zavrhneme.

Já to netvrdím, já se vás na to ptám. Teda za chvíli to budu tvrdit, ale teď to netvrdím.

Dachboden – půda
Unterbrechung – přestávka
Knarr – vrz
Spuken – strašit

